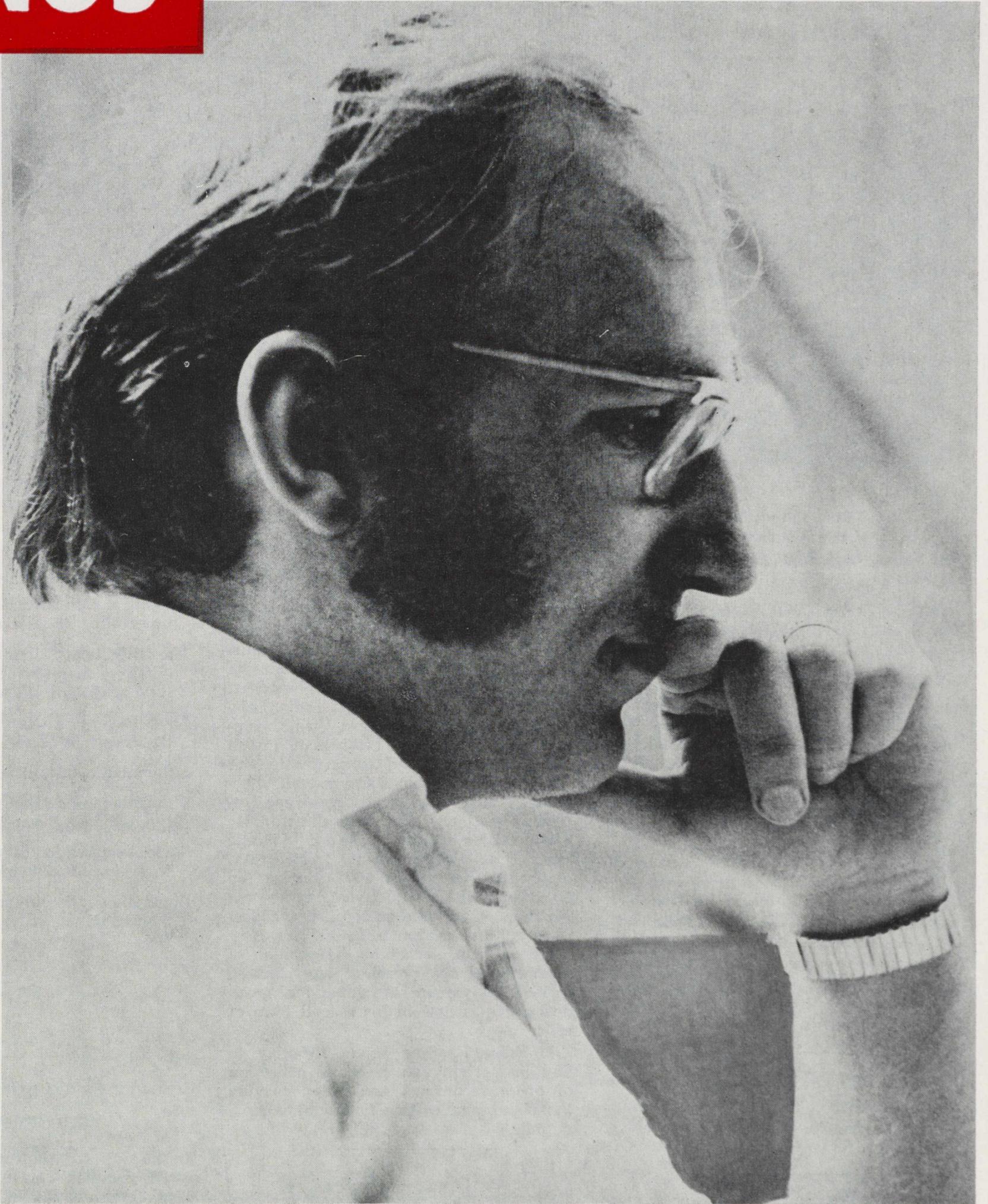

LIETUVIŲ

DIENOS

PHILIP SKABEIKIS, LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS PIRMININKAS

LITHUANIAN DAYS

APRIL

1980

1980 M. BALANDŽIO MĖN.

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

(ISSN : 0024-2950)

4364 Sunset Blvd.—Hollywood, CA 90029

Telefonas: 664-2919

1980, balandis Nr. 4 (303)
April, 1980 No. 4 ((303))

Eina XXXI metai
Volume XXXI

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIŲ", LEISTU 1946-49 M.

"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH
"CALIFORNIA LITHUANIAN, PUBLISHED 1946-49.

Redaguoją
REDAKCIŅĖ KOLEGIJA

Rūta Skirius, MPA
Margis Matulionis, MA
English Editorial Staff

Antanas F. Skirius
Leidėjas/Publisher

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or Lithuanian Days magazine

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį
Use of material from "Lithuanian Days"
permissible only with indication of this source.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukiamas prenumeratą, skaitytojas administraciją informuoja laišku.

Subscription will be renewed automatically at expiration date. If subscription is to be discontinued, notice to that effect should be sent to the publication.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.

Published monthly, except July and August

Please send any changes of address to:
LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Allow six weeks for the change.

Atskiro nr. kaina \$1.80 Single Copy \$1.80

Prenumerata \$18.00, Kanadoje \$20.00

Subscription \$18.00 Per Year, Canada \$20.00

Garbės prenumerata/Honorary subscription \$30.00
"Second Class Postage Paid at Los Angeles, Calif."

VIRŠELIAI / COVERS

FRONT COVER

PHILIP SKABEIKIS . . .

was born Aug. 1, 1949 in Willimsburg, Brooklyn, to Anele Strazdas and Anthony Skabeikis. At age two, moved with his parents to Richmond Hill, Queens, N.Y., where they still live. After his marriage, he bought a home in the same area enjoying the benefits of being in New York City and the suburban life offered by this neighborhood. Philip has a younger brother, Daniel.

School: Our Lady of Perpetual Help Grammar School, So. Ozone Park, John Adams High School, Ozone Park, Queens College of the City University of New York.

BA in Psychology with Minors in Music and Education. Married Marian C. Sidtis on May 12, 1973. Marian is a graduate of St. Joseph's College in Brooklyn with an MS from Downstate Medical Center of the New York State University system. They have two children, Matthew and Catherine born August 22, 1976 and January 16, 1979.

Profession: Operations Analyst for the Social Security Administration of the Department of Health and Human Services.

Lithuanian activities: Joined Knights of Lithuania in October 1967. Was a member the the Council 41 Folk Dance group that first performed at the 1968 Sokių Svente, was co-founder and first editor of that council's Newsletter, KARDAS, and served as that council's president, vice president and cultural chairman. He succeeded Anthony Mazeika Jr. as Director of the English broadcast of Lithuanian World Review Radio, Laisves Ziburys, for three years. Was a member of Annunciation Lithuanian Parish Choir as a bass and concertmaster for some five years. Joined Council 110 Maspeth in 1972, serving as president, recording secretary, and choir director. He expanded his activity to the Mid-Atlantic District as vice president, trustee, and cultural chairman. In 1972, during the Cleveland National Convention, he was first elected to serve on the National level as cultural chairman. In 1975, in New York, he was elected to the position of membership vice president and, finally, in 1978 in Syracuse, to the national presidency. He is now in his second term of office.

Hobbies: Reading about, listening to and maintaining an extensive collection of opera recordings and tapes, playing the piano, and writing fiction when time permits.

BACK COVER

Knights of Lithuania Council 41 folk dance group members 1969-71, Marian Sidtis and Philip Skabeikis.

Lietuvos Vyčių 41 kuopos tautinių šokių grupės 1969-71 m. nariai Marian Sidtis ir Philip Skabeikis.

TURINYS/CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

	Psł.
Ignas Medziukas — Lituanistinio švietimo talka	3
P. J. — Lietuvos Vyčiai auga.	4
Iulia Mack — Amerikos Lietuvių R. Katalikių Moterų Sąjungos 65 metų sukaktis.	6
Iuozas Prunskis — Carmina Burana ir Pajacai.	7
Ignas Medziukas — A. Venslauską amžinybėn palydėjus.	8
Pranas Pusdešris — Šviesa nuo kalno.	10
Trijų veismų drama. I veiksmas Clevelando iliustruota kronika.	12

ENGLISH SECTION

Philip Skabeikis	2
Knights of Lithuania History by Philip Skabeikis	14
The Knights of Lithuania Lithuanian Affairs Committee By Fr. Casimir Pugevicius	15
Book Review: Lithuanian National Costumes, by Zivile Gimbutas	17
Lithuanian Music Highlighted	19
Lithuanian in Philately (Trakai) By Antanas Bernotas	20
Soviet Justification of Military Invasaion of Afghanistan Outlined	21
Lithuanians Discouraged from Visiting the USSR	21

**NOTICE TO OUR CANADIAN
SUBSCRIBERS**

In making remittances for subscriptions to "Lithuanian Days," please make out your checks in the following amounts:

On U.S. Banks—\$18.00

On Canadian Bank Checks-U.S. dollars—\$20.00.

1975 m. Vyčių Seimo nariai prie Maspeth'o, N.Y. lietuvių bažnyčios.

K of L Convention (1975) participants at Transfiguration Church, Maspeth, New York.

LITUANISTINIO ŠVIETIMO TALKA

Labai svarbus Lietuvių Bendruomenės įsipareigojimas paruošti išeivijos jaunimą tautiniams ateities uždaviniams. Tai sėkmingiausiai atsiekama glaudžiai bendradarbiaujant šeimai ir lituanistinei mokyklai. Šios mokyklos uždavinys, šalia elementaraus išmokymo sklandžiai naudoti lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, yra įtaigoti tautinį sąmoningumą. Tad visai pagrįstai sakoma, kad lituanistinės mokyklos uždavinys yra tautinis auklėjimas, lituanistika ir tautinių aspiracijų perdavimas jaunajai kartai. Taigi mokykla turi išauklėti mokinį geresniu lietuviu, aktyviai besireiškiančiu lietuvių visuomenėje. Pageidautina, kad kuo daugiau jaunimo lankytų lituanistinę mokyklą, o mokytojai panaudotų geriausius mokymo metodus ir priemones, kad šis tikslas būtų atsiektas.

Jaunimo kongresai parodė, kad laisvojo pasaulio lietuvių jaunimas, nežiūrint kuriam kontinente gyventų, gali bendradarbiauti ir kooperuoti tik naudodamas lietuvių kalbą. Tad šios kalbos mokėjimas yra neišvengiama būtinybė tautinei lietuvių išeivijos misijai atlikti.

Negalima paneigti fakto, kad lituanistinėse mokyklose mokinių skaičius mažėja, ir viena iš priežasčių yra mokyklinio amžiaus vaikų mažėjimas, nes paskutiniaisiais metais jaunos poros dėl blogėjančių ekonominių sąlygų dažnai vengia turėti prieauglio, nes yra priversti abu dirbti, kad galėtų įsigyti namelį ir sudaryti šeimai auginti sąlygas. Staiga pakilus nuosavybių kainoms ir nušimčiams už paskolas, iš vieno šeimos nario uždarbio dažniausiai neįmanoma net ir kuklios nuosavybės įsigyti, o nuomų kainos taip pat aukštos. Tačiau to nežiūrint, reikia pasakyti, kad vis dėlto didesnis skaičius mokinių galėtų lankyti lituanistines mokyklas, negu jas lanko dabar. Į tai atsižvelgiant, JAV LB Švietimo Taryba, vadovaujama prityrusio ir nepavargstančio pedagogo J. Kavaliūno, yra pasiryžusi ateinantiems mokslo metams sutelkti į

lituanistines mokyklas daugiau mokinių, pakeliant jų skaičių nors 10 procentų.

Į šią akciją numatoma įtraukti LB apygardų ir apylinkių valdybas, dirbant kontakte su lituanistinių mokyklų vedėjais ar deleguotais atstovais. Atkreiptinas dėmesys į J. Kavaliūno siūlymą, kad toli nuo mokyklos gyvenantieji tėvai atliekamu laiku savo atžalyną pamokytų namuose ir nors kartą į mėnesį, susitarę su lituanistinių mokyklų vedėjais, atvežtų į mokyklą savo vaikus žinioms patikrinti ir gauti reikalingų nurodymų. Vietovėse, kur lietuvių šeimos gyvena labai išsisklaidžiusios ir dėlto sunku suorganizuoti lituanistinę mokyklą, siūloma mokytis korespondenciniu būdu, kurį parūpins Švietimo Taryba. Lituanistinės mokyklos dažniais atvejais susilaukia lietuviškų parapijų paramos. Ir šiuo atveju tikimasi, kad suėjus į kontaktą su parapijų administratoriais, jų parama garantuos šios akcijos pasisekimą. Efektyvios paramos tikimasi susilaukti ir iš Lietuvos vyčių, kurių įtaka senesniosios išeivių kartos atžalynui yra neabejotina.

Lituanistinių mokyklų mokinių skaičiui padidinti telkimas vykdomas rengiant paskaitas, pašnekesius, keliant šį reikalą spaudoje ir per radiją. Ši talka numatoma suaktyvinti ypač pradedant rugpiučio 15 d. Rugsėjo mėnesį numatoma telkti materialinę paramą lituanistiniam švietimui. Vykdam šią svarbią akciją, nevengti ir asmeniškų kontaktų su tėvais, turinčiais mokyklinio amžiaus vaikų. Graži praktika įsigyvenusi kai kuriose vietovėse vaikus vežioti į lituanistines mokyklas pasikeičiant kas šeštadienį. Tai yra didelis palengvinimas tėvams, vykdančioms tautinę pareigą išauklėti jaunąją kartą tautiškai gyvą.

Seniesiems mokytojams pasitraukiant, paskutiniu metu susirūpinta jaunų mokytojų lituanistinėms mokykloms paruošimu. Jų kvalifikacijoms pakelti ruošiamos mokytojų studijų savaitės ir kursai, kuriems išrūpinta JAV federalinės valdžios parama. Tad visos pastangos tebūna koncentruojamos jaunosios kartos sąmoningumui, be kurio mūsų išeivijos tautinė gyvybė imtų merdėti.

Ig. Medziukas

LIETUVOS VYČIAI AUGA

Pokalbis su centro valdybos pirmininku Philip Skabeikiu

Lietuvos vyčių pirmininku dabar yra Philip Skabeikis, antrą kartą perrinktas vyčių seime, kuris įvyko 1979 m. rugpjūčio 16-19 dienomis Chicagoje. Pirmininkas gyvena Maspeth, N. Y., dažnai atvyksta į Lietuvių Religinę Šalpa talkinti įvairiems darbams. Čia dažnai suvažiuoja visas būrys vyčių ir padeda išsiuntinėti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos naujas laidas. Iš čia siuntinėjami įvairūs biuleteniai, informacinė literatūra. Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vedėjas, yra uolus vytis, Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas. Jis glaudžiai bendradarbiauja su dabartiniu pirmininku Philip Skabeikiu.

Kartą užsukęs į Lietuvių Religinę Šalpa, sutikau ir Philip Skabeikį ir jį užkalbinau apie Lietuvos vyčių veiklą.

Auganti organizacija

Kai kitos lietuviškos organizacijos turi tendencijos mažėti arba silpnėti, tai Lietuvos vyčiai — priešingai — metai iš metų didėja ir stiprėja. Buvo kadaise laikai, kai ir vyčių veikla buvo apsnūdusi, bet dabar visoje Amerikoje vyksta tautinis atbudimas, visi ieško savo "šaknų", prisideda prie etninių grupių veiklos. Taip elgiasi ir senųjų lietuvių vaikai. Taip ateina nauji nariai į Lietuvos vyčių organizaciją. Tai daugiausia antros, trečios kartos lietuviai. Atėję parodo daug veiklos, domisi leidžiama Lietuvos Katalikų Bažnyčios

Kronika, mielai rašo laiškus Lietuvos reikalais.

Dabar vyčiai turi 3000 narių. Veikia 50 kuopų. Daugiausia vyčių yra Pensilvanijoje, New Jersey, New Yorko valstybėse, taip vadinamame Vidurio Atlanto apskrityje. Veikia ir vyčių sendraugiai. Jų yra apie 250. Seniausias narys yra prof. Aleksandras Aleksis, muzikas, į vyčius įstojęs šios organizacijos pradžioje, t. y. 1913 metais.

Ko pirmininkas siekia?

Pirmininkas ir jo visa valdyba nori pasiekti visus lietuviškos kilmės amerikiečius, užkalbinti juos ir pritraukti prie lietuviškos veiklos. Nesvarbu, kad jie nemoka lietuviškai kalbėti, bet jie yra lietuviškos kilmės ir daug gali patarnauti lietuviškiems reikalams, ypač ginant Lietuvos laisvės bylą.

Pirmininkas daug kur važinėja, ieškodamas kontaktų su tais lietuviškos kilmės žmonėmis, ragina pavienius asmenis, kad jie savo vietose atgaivintų vyčių veiklą, žadintų norą ieškoti savo šaknų ir taip įtrauktų į konkrečius darbus.

Kad būtų sėkmingiau šią veiklą plėsti, centro valdyba leidžia biuletenį — Lithuanian Life Line; jį redaguoja pirmininko žmona Marian Skabeikis; ir mėnesinį žurnalą "Vyti", kurį redaguoja Loreta Stukienė.

Atsikuria kuopos

Ši veikla yra sėkminga. Tai šen, tai ten vėl atkuriamos nutilusios vyčių kuopos. Kadaise nutilus buvo ir Maspetho 110 kuopa. Dabar kuopa atgaivinta ir labai aktyviai reikiasi. Šiuo metu kuopa turi 150 narių, savo

didumu yra antroji Amerikoje. Pirmoji yra Detroito kuopa.

Daugiau literatūros

Tokie nauji nariai nori kuo daugiausiai sužinoti apie Lietuvą. Jiems reikalinga gausi informacinė literatūra, parašyta anglų kalba. Šiuo atveju patarnauja angliška lietuvių enciklopedija — Encyclopedica Lithuanica — ir kiti leidiniai.

Žinios apie Lietuvą vyčių narius praturtina ir drauge juos paskatina konkrečiai veiklai.

Marian ir Philip Skabeikis vestuvinė nuotrauka, gegužės 12d., 1973.

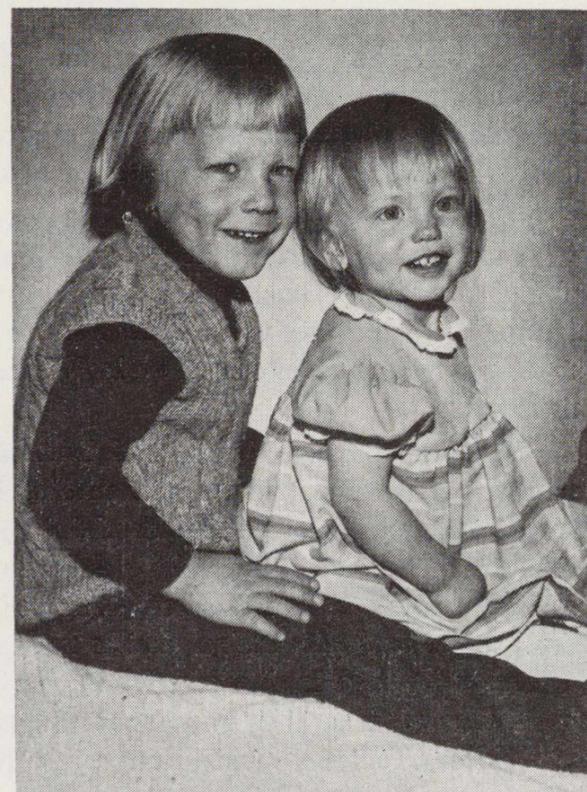
Wedding picture of Mr. and Mrs. Philip Skabeikis, May 12, 1973.

Maspeth, N.Y. L.V. kuopos organizatorių grupė 1973 metais. Iš kairės, pirmoje eilėje: kun. Jonas Pakalniškis, Marian Skabeikis, Philip Skabeikis. Antroje eilėje, iš kairės: Bill Sidtis, Ann Sidtis, Nellie Skabeikis, Anthony Skabeikis ir Mary Kulis.

Maspeth, N.Y. council re-organizing group in 1973. 1st row: Rev. Jonas Pakalniškis, Marian Skabeikis, Philip Skabeikis. 2nd row: Bill Sidtis, Ann Sidtis, Nellie Skabeikis, Anthony Skabeikis and Mary Kulis.

—Photo John J. Sidtis

Mathew ir Catherine Skabeikiai, 3½ ir 4½ metų.

Matthew and Catherine Skabeikiai [3½ and 4½ years.]

Dauguma nori mokytis lietuvių kalbos, kad ir suaugę, steigia lituanistinius kursus ir juos lanko. Uuoliai seka amerikiečių spaudą ir tuoj reaguoja, jei neteisingai rašoma apie Lietuvą.

Laiškų rašymas

Vyčiai pagarsėjo laiškų rašymu. Rašo juos vyriausybės nariams, įtakingiems asmenims. Laiškai liečia visas gyvenimo aktualijas. Ypač jų pagausėja Vasario 16 proga. Vyčiai rašo redakcijoms, prašo priminti Lietuvą, dėkoja už lietuviškos medžiagos skelbimą. Rašo ir savo kongresmanams, senatoriams, primindami Lietuvos bylą.

Toks laiškų rašymas dar labiau paskatina narius atsidėti lietuviškiems reikalams, nes konkrečiai mato tų laiškų svarbumą.

Ryšiai su kitais

Pirmininkui tenka važinėti ir atstovauti organizacijai. Praeitais metais du kartu buvo Baltuosiuose Rūmuose Washingtone. Ten buvo ir popiežiaus priėmime.

Plati veikla ir aktuali Lietuvos byla savaimė suveda ir su kitų tautų žmonėmis, kurie taip pat rūpinasi savo kraštų išlaisvinimu. Lietuviai palaiko ryšius su ukrainiečiais, lenkais, glaudžiai bendradarbiauja su BATUNU, nes pirmininko žmona yra BATUNO vicepirmininkė.

Vyčiai vizituoja Lietuvos atstovybę Washington, D.C. Iš kairės: P. Skabeikis, N. Skabeikis, J. Janonis, M. Skabeikienė, L. Janonis, O. Bačkienė, Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis, ir Eva Migonis.—Photo John J. Sidtis

K of L members visit Lithuanian Legation in Washington, D.C. Left to right: P. Skabeikis, N. Skabeikis, J. Janonis, M. Skabeikis, L. Janonis, Mrs. O. Backis, Charge d'Affaires of Lithuania Dr. S. Backis, and Eva Migonis

Valdybos veikla

Centro valdyba yra gana didelė. Ji išblaškyta po įvairius miestus. Pirmininkas su valdybos nariais palaiko telefoninį ryšį. Per metus yra šaukiami keturi valdybos posėdžiai. Šaukiami vis kitose vietose. Suvažiavę nariai tada jau išsamiai kalbasi veiklos klausimais.

Lėšos veiksmai ateina iš nario mokesčio. Dabar centro valdyba kasmet nario mokesčio gauna \$15,000.00.

Kas patraukė dabartinį pirmininką į vyčius?

Philip Skabeikis yra trečios kartos lietuvis. Kai jis augo, namuose buvo laikomasi lietuviškų papročių, lietuviškai buvo švenčiamos didžiosios šventės — Kalėdos, Velykos. Tai jaunam vaikui darė įspūdį.

Paskui, kai pradėjo veikti "Laisvės Žiburio" radijo valandėlė, jis pasiklausė angliškos dalies, kurią tvarkė tada Antanas Mažeika. Jį patraukė visi lietuviški reikalai. Susirišo su Antanu Mažeika ir greit jis pats prisidėjo prie tos radijo programos. A. Mažeika nurodė jam ir Lietuvos vyčius.

Pirma įstojo į 41 kuopą Brooklyne. Kuopa yra prie Apreiškimo parapijos. Tai buvo 1967 metais. Pradėjo giedoti ir Apreiškimo parapijos chore. Paskui ėmė organizuoti Maspetho išblėsusių vyčių kuopą. Ją atgaivino. Tai buvo 110 kuopa. Čia Philip Skabeikis buvo aktyvus narys, buvo valdybos narys kultūros reikalams, paskui sekretorius, pirmininkas.

Pagrečiui, besidomėdamas lietuviškais reikalais, mokėsi ir lietuviškai. Lankė net lietuvių kalbos kursus Fordhamo universitete.

Jo žmona Marian į vyčius įstojo 1969 metais. Ten jiedu ir susitiko. Pirma ir ji buvo Brooklyno 41-oje kuopoje, paskui persikėlė į 110 kuopą. Ir ji yra veikli vyčių organizacijos narė, redaguoja "Lithuanian Life Line", padeda Lietuvių Religinei Šalpai ir dar pati augina du vaikus. Tai tikrai vytiška šeima, kuri savo triūsu nori padėti Lietuvai.

Reikia palinkėti vyčiams kuo geriausias sėkmės. Tegu suranda visus lietuviškos kilmės amerikiečius, tegu juos suburia į savo organizaciją. Jie daug padarys Lietuvai.

Sėkmės jiems! (p. j.)

Eucharistiniame kongrese rugp. mėn. 1976 m. Philadelphijoje. Iš kairės: Helen Shields, P. Skabeikis, Anthony Miner, Larry Janonis.—Photo by John Sidtis

Eucharistic Congress pilgrimage Aug., 1976, sponsored by Mid-Atlantic District K of L. From left, Helen Shields, P. Skabeikis, Anthony Miner, Larry Janonis.

Amerikos Lietuvių R. Katalikių Moterų Sąjungos 65 m. sukaktis

Šiais metais Katalikių Moterų Sąjunga švenčia 65-tą gyvavimo gimtadienį. Reikia didžiuotis, kad per tokį ilgą laiką sąjunga gyvavo ir augo. Per daugelį metų kitos organizacijos, gyvavusios vos kelis metus, sunyko, tik viena Moterų Sąjunga išliko kaip didžiausia vienintelė moterų centrinė organizacija.

Sąjunga džiaugiasi susilaukus 65 gyvavimo metų ir grindžia ateitį žvelgdama praeitin: kas mes buvome, kokius darbus nuveikėme? Sąjungos narės suprato reikalą, suprato aplinkybes ir su Dievo pagalba atsiekė savo užsimojimus. Sąjungos šūkis buvo ir yra: "Dėl Dievo ir Tėvynės". Bet negalima stovėti vietoje, nes laikai keičiasi, ir mes privalome eiti su laiko dvasia ir šios dienos reikalavimais. **Taip pat turime atsiminti, kad praleista ir nieko nenuveikta diena jau nesugrįš.**

Kongresmanui Samuel A. Stratton, 1978 m., rugpj. 19 d. Syracuse seimo bankete įteikiamas medalis. Iš kairės: kun. K. Pugevičius, Frank Petrauskas, 140 kuopos pirm., ir kongr. Stratton.

Congressman Samuel S. Stratton receiving K of L award at banquet, Hotel Syracuse, August 19, 1978. Left to right: Father Pugevicius, Frank Petrauskas, president, C-140, Syracuse, New York.

VEIKLI VYTĖ

Loreta Raudonytė tik prieš metus baigė gimnaziją (High School), bet mūsų kolonijoje ji yra jau pasižymėjusi veikla lietuvaitė: ką tik išrinkta Lietuvos Vyčių pirmininkė, lituanistinės mokyklos mokytoja, tautinių šokių šokėja, sodaliečių mergaičių valdybos narė, religijos klasės mokytoja ir daug padeda lietuvių Šv. Kazimiero parapijai.

— Loreta Raudonytė, Gary Lietuvos Vyčių pirmininkė.

— Miss Loreta Raudonis, Gary, Ind., K. of L. president.

Moterų Sąjunga per 65 gyvavimo metus yra daug nuveikusi. Jos narės rūpinosi Lietuvos reikalais, religijos, mokslo, kultūros, apdraudos ir pašalpų reikalais. Kuopos ir vėl rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu, kaip rūpinosi Nepriklausomybės atstatymu 1915-1916 metais, tik kitokiais metodais. Visos narės yra prašomos rašyti laiškus savo senatoriams dėl rezoliucijos 200 pravedimo. Buvo išsiųsta kiekvienam Užsienio Reikalų komiteto nariui laiškas iš centro, iš pavienių asmenų ir iš kuopų.

Man teko kalbėti apie Foreign Affairs Sheraton Lincoln viešbutyje Women's Republican Club of Worcester County susirinkimo metu. Pasirinkta tema: "The Baltic States and United States Policy". Buvo proga pakalbėti apie Lietuvos bažnyčios padėtį, duota susirinkusioms moterims peržiūrėti "Chronicle of the Catholic Church" ir kun. J. Prunskio parašyta knyga "Lithuania's Jews and the Holocaust". Susirinkusios labai atydžiai klausė, ir po to teko atsakyti į daugelį klausimų. Pasirodo, kad gana didelis skaičius buvo pamiršęs Pabaltijo problemas. Buvo proga paprašyti, kad siųstų laiškus senatoriams. Taip pat buvo malonu, kad susirinkime buvo ir kelios lietuvės, kurios prisistatė ir išreiškė padėką už paskaitą.

Kaip ir visom organizacijom, taip ir Sąjungai reikia naujų narių, naujų minčių.

Prisimenu, kaip kun. Končius atvyko į mano namus prašyti mane įsijungti į Balfo veiklą, kad būdama Balfo centro valdyboje, geriau suprasčiau lietuvių pabėgėlių padėtį. Toliau prisimenu, kaip Kat. Sąjungos moterys atėjo man į pagalbą suorganizuoti pirmą Displaced Persons Committee. Prisimenu, kaip amerikiečių spauda buvo tam priešinga. Teko net kreiptis į Valstijų aukštuosius pareigūnus atsiklausti, kodėl yra tiek daug pasipriešinimo spaudoje. (Aš iki šiol laikau tuos laiškus). Bet visos narės dirbom be baimės, nes mes, antros ir trečios kartos lietuvės Amerikoje, žiūrėjome į lietuvių atvykimą, kaip į lietuvių "prisikėlimą" Amerikoje.

Mes manėm, kad visos lietuvės moterys, atvykusios Amerikon, stos į Katalikių Moterų Sąjungos eiles ir sąjungos veikimas pakils. Deja, labai mažas skaičius teprisirašė. Laimingos tos kuopos, kurios šiandien turi tų moterų savo kuopose — jos ir dabar veiklios, sumanios. Jos davė ir duoda didelį įnašą į mūsų gyvenimą. Šitos moterys mums davė progą geriau pažinti Lietuvą, lietuvius, jų kultūrą, kalbą ir tuo pačiu jausti didesnę pagarbą mūsų tautai.

Tad kviečiame visas į pagalbą tęsti L. R. Katalikių Moterų Sąjungos veikimą. Sutvertkite savo kuopas iš 10 ar daugiau moterų, arba junkitės į jau veikiančias kuopas. Prašome visas lietuves moteris stoti į **vieną, pirmutinę, centralinę moterų organizaciją**, kad ši organizacija pasiliktų kaip Pirmas Lietuvių Moterų Žygis Amerikoje.

Julia Mack,

A.L.K. Moterų S-gos centro pirm.,
8 Hartford Rd.
Worcester, Mass. 01606

CARMINA BURANA IR PAJACAI

Lietuvių opera pasidarė ne vien Chicago lietuvių aukštasis renginys, bet visų JAV-bėse gyvenančių mūsų ateivių. Į operos spektaklius suvažiuoja lietuviai iš viso šio krašto, nuo Atlanto iki Pacifiko ir pastatymams parenkamos geriausios mūsiškių jėgos ne vien iš JAV, bet ir iš Kanados.

Šiomet lietuvių operos spektakliai Chicagoje, Marijos Aukšt. mokyklos salėje, buvo balandžio 19, 20 ir 26 dienomis. Buvo parinkti du trumpesni kūriniai: Carl Orffo "Carmina Burana" ir Ruggiero Leoncavallo "Pajacai". Abidvi operos spalvingos ir giliai įspūdingos.

Jau sceną atidarius, publiką stebino dekoracijos, kurios prilygo didžiųjų miestų operų dekoracijoms. Jos ir buvo atgabentos iš Nem Yorko.

"Carmina Burana" tai 1803 m. Bavarijos vienuolyne atrastų eilėraščių-dainų rinkinys, sukurtas XIII šimt. klajūnų poetų.

Pagal šiuos tekstus vokiečių kompozitorius Carl Orff sukūrė muziką. Premjera įvyko 1937 m. Frankfurte prie Maino, o dabar atliekama įvairiose pasaulio scenose. Į lietuvių kalbą tų dainų tekstus sklandžiai išvertė poetė Birutė Pūkelevičiūtė, turinti ne tik didelius kūrybinius sugebėjimus, bet ir muzikinę nuovoką.

Soprano partiją savo nuostabiai skambiu balsu atliko solistė Gina Čapkauskienė, atvykusi iš Kanados. Tenoras Paul Gudas ir baritonas Algis Grigas, čikagiškiai, atliko savo vaidmenį su įsijautimu ir reikiamu pasiruošimu. Buvo įtrauktas ir mūsų premijuotasis Jonas Kelečius aktorius vaidmeniui, kam jis ypatingai tiko. Operos choras — darbščiai išsitreniravęs maestro Alvydui Vasaičiui vadovaujant, talkinant Arūnui Kaminskui, chormeisteriams Alfonsui Gečui ir Emilijai Sakadolskienei. Choras skambėjo įspūdingai ir patraukliai.

Ypatingo gyvumo ir žaismingumo įnešė baletas. Jo choreografai Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas parodė ypatingai kūrybingo išradingumo, sukurdami prita-

kytas formas, sklandžiai surežisuodami, stropiai šokėjus ištreniruodami. Iš viso dalyvavo 50 šokėjų, iš kurių 37 lietuviai. Baletas buvo nuolatinė operos palyda, ir tai labai vykusi. Į kostiumus buvo įvesta lietuviškų motyvų. Apskriait, visas "Carmina Burana" pastatymas prilygo prie profesionalinio lygio ir kai kuriems žiūrovams šis lietuviškas pastatymas paliko net geresnį įspūdį negu tos pačios operos pastatymas Chicago Lyric operoje, kuri yra tikrai aukšto lygio.

Pažymėtinas sklandus berniukų choro pasirodymas.

Prieš "Pajacų" spektaklį K. Oželio pranešimas sukėlė publikoje susirūpinimą: sol. Stasys Baras, turėjęs dainuoti svarbiausioj Canio rolėj, susirgęs. Jo vieton specialiai iš Metropolitan operos, iš New Yorko, iškvieistas sol. Harry Theyard, kuris dainavo originalia italų kalba ir savo rolę atliko gerai. Gausių aplođismentų susilaukė irgi buvęs Metropolitan operos solistas Algirdas Brazis, pajėgiai atlikęs Tonio vaidmenį. Šios operos primadona buvo Margarita

"Pajacų" pastatyme Marijos aukšt. mok. salėje Chicagoje, 1980 m. balandžio 19 d. —Nuotrauka Jono Kuprio.

Metropolitan Opera soloist H. Theyard, and the Lithuanian Opera Chorus in a production of "Pagliacci" at Maria High School's auditorium, Chicago, April 19, 1980. —Photo Jonas Kuprys

Momkienė, Neddos vaidmeny. Ji sugeba į savo vaidmenį įsijausti, stropiai savo partijas paruošia, todėl jos dainavimas praėjo su pasisekimu. Balandžio 20 d. šiame vaidmeny buvo talentinga lenkaitė Catherine Kogut-Simon, darniai pritapsi prie lietuvių operos. Stiprus miestelėno vaidmeny buvo Liudas Stukas. Arlekinio vaidmenį stengėsi tinkamiau atlikti čekagiškis Julius Savrimas. Choras ir šioje operoje pasirodė su savo dideliu įnašu, kuriam buvo rūpestingai ruošta. Operos choras turi 72 rinktinių balsų dainininkus. Choras yra įsigijęs aukštą vardą, kad net kai kas iš kitataučių panorą įstoti. Berniukų chore buvo 15; juos paruošė Vytautas Gutauskas ir Kazys Skaisgiris. Jų pasirodymas derinosi prie operos choro. Berniukų choro akompaniatorius — Darius Polikaitis.

Šio sezono operos pastatymai turėjo gana turtingą orkestrą, kurį sudarė smuikai, violos, violončelės, styginiai bosai, fleitos, obojai, klarnetai, basūnai, prancūziškieji ragai, trimitai, trombonai, tubos, pianinas, bugnas, mušamieji instrumentai. — viso 49 muzikantai. Orkestrą, chorą, solistus darniai į vieną vienetą jungė jaunai, bet gražių talentų parodęs muzikas A. Vasaitis. Su apšvietimu talkino Kazys Cijūnėlis. Į sceną daug sklandumo įnešė iš New Yorko atkvieistas režisierius D. Hicks. Režisoriaus padėjėja — D. Busco.

“Pajacuose” miestelėno vaidmenį atliko Br. Maciukevičius. Scenos vadovas — Jonas Paronis. Scenos produkcija — Kazio Oželio. Balete gražiai reiškėsi V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas, B. Barodicaitė ir V. Barauskas bei daug kitų.

Didelis nuopelnas, kad lietuviškoji opera taip puikiai gyvuoja, priklauso jos valdybai, kurios pirm. yra Vytautas Radžius, vicepirm. Vaclovas Momkus, Irena Navickaitė ir Jurgis Vidžiūnas, sekr. Valerija Žadeikienė, išd. Algirdas Putrius, narė

Gailė Mačiulytė. Revizijos komisiją sudaro G. Kaznas, Z. Paškus, J. Bobinienė. Sunkią finansinę našą jiems padėjo nešti gausūs mecenatai. Illinois Menų taryba skyrė \$5,000, Lietuvių Fondas ir J. Mackiewicz po tūkstantinę. Buvo išleista gražiai suredaguota programa su įspūdingu dail. A. Korsakaitės-Sutkuvienės viršeliu. Taip pat buvo galima gauti “Carminos Buranos” lietuviškas tekstas.

Lietuvių Opera yra laukiamas, vienas didžiausių įvykių Chicagoje. Visi bilietai iš anksto buvo išpirkti. Jau tas rodo, kaip mūsų opera aukštai vertinama ir kaip sėkmingai savo uždavinį atlieka, kasmet vis darydama pažangą, vis artėdama prie profesionalumo.

Balandžio 26 d., pasveikęs, dainavo sol. Stasys Baras. Buvo geroje formoje, Publika jį entuziastingai sutiko ir gėrėjosi jo balsiniu pajėgumu bei geru vaidmens atlikimu.

Iš viso į visus tris spektaklius žiūrovų atsilankė netoli 5000. Per kiekvieną spektaklį teko pristatyti netoli 100 papildomų kėdžių.

Meninis operų pasisekimas — milžiniškas, bet finansiškai — 17.000 dol. nuostolio. Vien orkestras kainavo 25.000 dol., o svečiui solistui iš New Yorko už du spektaklius teko sumokėti 5.000 dol.

Labai guodžianti žinia, kad operos užbaigimo bankete balandžio 27 d. skolai sumažinai buvo suaukota net 12.000 dol., ir čia daug prisidėjo patys operos choro nariai. Tai nuostabaus ryžto žmonės. Jokie sunkumai jų neužslegia. Ir ateinančiais metais jie pasiryžę pastatyti operą “I Lietuvai”, sukurtą italų kompozitoriaus A. Ponchielli, pirmą kartą atliktą Milane 1874 metais. (Apie tą operą “Lietuvių Dienose” jau buvo rašyta. Red.).

Juozas Prunskis

A.A. Adolfas Venclauskas, autorius knygos “Kova su milžinu.”

The late Adolfas Venclauskas, author of “Kova su Milžinu” [Battle with a Giant].

A. Venclauską amžinybėn palydėjus

Vasario 6 d., eidamas 80-tuosius metus, Massachusetts universiteto medicinos centro ligoninėj mirė Adolfas Venclauskas, didis patriotas ir energingas visuomenininkas. Tai Žemaičių krašto sūnus, kilęs iš Kražių apylinkės, Raseinių apskr. (gimęs 1900 m. gegužės 10 d.). Anksti apleidęs tėviškės namus ir patekęs į Petrapilio didmiestį, įsijungė į Juozo Vaičkaus dramos studiją ir ilgesnį laiką su P. Kubertavičium, J. Staniuliu, K. Dineika ir kitais dalyvavo beveik visuose J. Vaičkaus sceniniuose pastatymuose.

Vėliau A. Venclauskas apsisprendė aktorius karjerą pakeisti pedagoginiu darbu. Jauno žmogaus, patekusio svetiman krašte, kuriame reiškėsi internacionalinės idėjos, šių idėjų skambūs, bet klasta užmaskuoti šūkiškai nepaveikė. Jis liko kietas kaip uola lietuvis patriotas. Galbūt ši kilnų patriotizmą jame žadino kadaise (1893 m.) Kražių apylinkės žmonių narsus pasipriešinimas prieš caro administracijos savalę dėl banyčios, nes šis žiaurus įvykis, nuskambėjęs plačiai visame pasauly ir pareikalavęs daug žmonių aukų, buvo gyvas senesniųjų žmonių atmintyje. Štai 20 metų jaunuolis A. Venclauskas imasi Grinkiškvyje organizuoti kraštui ginti šaulius. Šiek tiek vėliau jis jau šaulių būrio vadas Alytuje, dalyvavęs Klaipėdos krašto atvadavime.

Iš pradžių eilinis mokytojas Alytaus miesto mokykloje. Jausdamas tikrąjį pašaukimą pedagoginio darbo srityje, A. Venclauskas šiame darbe gilinasi ir, išlaikęs Švietimo ministerijos nustatytus egzaminus, gavo pradžios mokyklos mokytojo teises. Netrukus jis jau pradžios mokyklos vedėjas Alytuje, o po keleto metų, kaip

Aktorius J. Kelečius ir dalis baletu “Carmina Burrana” pastatyme Chicagoje, balandžio 19. —Nuotrauka P. Petručio

The actor J. Kelecius and a portion of the cast of the ballet “Carmina Burrana,” presented in Chicago, April 19, 1980.

gabus pedagogas, paaugštintas pradžios mokyklų inspektorium. Bolševikams okupavus Lietuvą, kaip patriotas iš inspektoriaus pareigų atleistas, vėl dirbo pradžios mokyklos mokytoju, priverstas įtaigoti mokinius tai, kuo pats netikėjo.

Antrą kartą bolševikams įsiveržus į Lietuvos teritoriją, su žmona Aldona pasitraukė į Vokietiją, kur įsijungė į švietimo darbą, dėstydamas tremties lietuvių gimnazijose. Ilgesnį laiką mokytojavo Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, todėl tik 1957 m. emigravo į Ameriką. Čia studijas tęsė ir Emanuel kolegijoj Bostone gavo magistro laipsnį, kartu dirbdamas bibliotekiniu Clark universiteto bibliotekoj, net ir sulaukęs pensininko amžiaus. Taip pat šiame universitete trumpesnį laiką yra buvęs rusų kalbos lektorium. Jo žmona Aldona Zajančauskaitė yra svetimų kalbų profesorė Anna Maria kolegijoj.

Mano pažintis su Adolfu Venclausku buvo tokia. Vykstant 1920 m. kovoms su lenkais, gyvenau Alytuje, kuriame buvo sukoncentruota daug Lietuvos kariuomenės. Čia buvau liudininku mirties šaulių būrio vado Vinco Dovydaičio, kuris, sunkiai sužeistas Valkininkuose, mirė Alytaus ligoninėje. Tačiau ir pasibaigus karui, prie demarkacijos linijos vykdavo nuolatiniai susirėmimai. Gerai prisimenu, rodos, Varviškių rajone, užpulata daug kartų gausesnių priešų žuvo visa užtvara — penki Lietuvos kariai, kurių lavonus, žvėriškai sužalotus, mačiau Alytaus apskr. ligoninės lavoninėj. Po to jie buvo labai iškilmingai palaidoti. Puskarininkis V. Taurys ir kiti du — katalikų kapinėse Suvalkų pusėje, o du Mozės tikybos — izraelitų kapuose, tūkstantinei miniai dalyvaujant ir patrankų šūviams palydint.

Apie tą laiką, tai buvo 1922 m. į Alytų atvyko A. Venclauskas, tada jaunas vaikinai, kuris ėmė organizuoti šaulius ir buvo būrio vadas. Jis ir mus mažiukus, dar nepakeliančius ginklo, organizavo į vadina mus šaulius - vyčius. Mokė gimnastikos, rykiuotės, kariškų dainų, pagaliau mokykloje, kur jis dirbo, supažindino mus su vaidyba ir gražiu deklamavimu. Dažnai parodomajam deklamavimui mėgdavo imti ištraukas iš A. Baranausko "Anykščių šilelio".

1936 m. studijuodamas Vytauto Didžiojo universitete Kaune, vėl sutikau Adolfą Venclauską, tik šį kartą Jaunosios Lietuvos sąjungos vyriausios vadovybės nario uniformoje (buvo kultūros vadovas). Dažnai jį sutikdavau universiteto Didžiuosiuose rūmuose, kur man teko klausyti prof. V. Sezemano logikos ir prof. I. Tamošaičio psichologijos paskaitų. Jei anksčiau Alytų mano santykiai su A. Venclausku buvo kaip mokinio su mokytoju, tai čia susitikę jautėmės kaip kolegos.

Jei kurioje organizacijoje A. Venclauskas dirbo, tai jai atiduodavo visas savo jėgas. Jo pagrindinės darbo sritys buvo švietimas, o visuomeninio darbo lauke — kultūrinė bei patriotinė veikla šauliuose, jaunlietuviuose ir skautuose. Už nuopelnus yra apdovanotas Lietuvos vyriausybės Vytauto Didžiojo ordinu, už veiklą jaunlietuviuose — šios organizacijos vadovybės,

suteikiant jam "Trijų Liepsnų" žymenį ir jau Amerikoje Skautų vadovybė yra jį apdovanojusi "Lelijos" ir "Padėkos" ordiniais.

Dar tenka pažymėti, kad A. Venclauskas buvo ir plunksnos žmogus, rašęs periodinėj spaudoj trumpesnių beletristinių kūrinių, o praėjusiais metais Akademiniio skautų sąjūdžio filisterių skautų sąjun-

gos Worcesterio skyrius išleido jo knygą "Kovoje su milžinu".

A. Venclausko gyvenimo draugei Aldonai ir skautams akademikams, netekus vyr. brolio, mūsų nuoširdi užuojauta.

Ig. Medziukas

S. Petersburg Beach, Floridos lietuviai vėliavos pakėlimo prie miesto rotušės, vas. 16 d., 1980. Kalba mėras ir jo kairėje Kazys Vilniškis, L. Vyčių 147 kuopos pirmininkas.

Lithuanians of St. Petersburg Beach, Florida, raising their flag in front of the city hall, February 16, 1980. Speaking is the mayor, and on his left, Kazys Vilniskis, president of the 147th Council of the Knights of Lithuania...

Naujoji JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Centro Valdyba. Pirmoje eilėje, iš kairės: Algis Šalčiūnas, Virgus Volertas (nirm.), Jūratė Krokytė-Stirbienė, Rimantas Stirbys. Antroje eilėje, iš kairės: Vytas Volertas Jr., Vytas Maciūnas, Vidmantas Rukšys.

The new Lithuanian Youth Association Central Committee, elected in Detroit in March of 1980. Its members, from the South New Jersey-Philadelphia area, have begun, under the presidency of Virgus Volertas, to implement the resolutions of the World Lithuanian Youth Association Congress held earlier this year in London, England and Hamburg, West Germany.

Šviesa nuo kalno

Trijų veiksmų sceninės variacijos Kristaus Kalno palaiminimų temomis

Veikia:

(Kristaus balsas)

Jehuda — tėvas

Miriana — duktė

Euridas — sūnus

Natanas — sūnus

Jokūbas — pirklys

Kainas

Jobas

Nijolė (Sadūnaitė)

Daumantas (Lukša)

Du vyrai

Minia

I veiksmas

SEKIOJU PRANAŠĄ IŠ TOLO

Scena pirma

Dešinėje turtingo rytietiško namo prieangis, kuriame prie apkrauto valgiais žemo stalo vaišinas Jehuda. Kairėje mūro tvora, prie kurios klauso iš toli atskambančio Kristaus balso Jokūbas, Miriana, Euridas ir Natanas. Medžiai. Žalumynų krūmai.

KRISTUS (balsas iš tolo)

Palaiminti dvasioje turtingi vargdieniai, nes jų yra Dangaus karalystė.

MINIA

Palaiminti...

KRISTUS

Palaiminti, kurie liūdi. Jie bus paguosti.

MINIA

Bus paguosti...

KRISTUS

Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės, jie bus pasotinti.

MINIA

Bus pasotinti...

KRISTUS

Palaiminti gailestingieji, jie sulauks gailestingumo.

MINIA

Palaiminti...

KRISTUS

Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės. Jų bus Dangaus karalystė.

MINIA

Jų bus Dangaus karalystė...

KRISTUS

Palaiminti jūs, kai dėl manęs jus niekina ir persekioja bei meluodami šmeižia.

Būkite linksmi ir džiūgaukite, nes jūsų lauka gausus atlyginimas Danguje.

MINIA

Būkite linksmi...

Valandėlė tylos. Muzikinis įtarpas.

MIRIANA

Jau baigė. Kaip gaila.

EURIDAS

Minia jau keliasi.

NATANAS

Ir Jis jau leidžiasi nuo kalno.

JEHUDA

Pats laikas. Pietų metas. Žodžiais skilvio nepripildysi. Jis urzgia kaip piktas šuo.

EURIDAS

Urzgia, tačiau nekanda.

NATANAS

Palaiminti, kuriems prikimštas pilvas neužstoja kalno, nuo kurio kalba Žadėtasis.

MIRIANA

Jehudai Tėve, Jis didelis pranašas. Kiti sako — Mesijas. Jo žodžiai — paguoda sielai. Jo žvilgsnis gydo kūno žaizdas.

JOKŪBAS

Buvau Betanijoje, kai mieste pasklido gandas, kad Jis su mokiniiais ateina. Savo akimis mačiau, kai mirusį, kape palaidotą, kažkokį Lozorių, gyveniman prikėlė. Šiurpas nugaroj ir dabar vaikšto prisiminus, kai tas vardu pašauktas iš kapo angos išėjo... Jis didis pranašas, Jehuda.

JEHUDA

Jis stalius iš Nazareto, girdėjau kalbant. Su pjūklų ir kirviu jaunystėj tedraugavęs.

MIRIANA

Per Jį dabar kalba Galingasis.

NATANAS

Tie jo tarti palaiminimai, ką tik girdėti, ne kalnui pasakyti, ne šito sodo kiparisams, bet mums — gyviems žmonėms.

JEHUDA

Palaiminti, kurie alksta... Kurie yra alkani... Taip, kaip aš *Atsikanda kąsnį* EURIDAS Tu girdi tik tai, kas tau patinka, tėve. Jis pasakė — palaiminti, kurie alksta teisybės.

JEHUDA

Teisybe nebūsi sotus... Pagaliau — kas yra teisybė? Žinau tik tiek — kada esi turtingas, tada esi ir teisingas.

JOKŪBAS

Žmonės kalba, kad pranašas iš Nazareto yra pasakęs — turtingam bus sunkiau patekti į Dangaus karalystę, negu kupranugariui pralįsti pro adatos ausį... Atleisk, Jehuda, žinoma, čia ne apie tave kalbama.

EURIDAS

Pabandytų apie tėvą ką nors blogo ištart... Pranašas, ne pranašas, bet aš pamokvčiau jį taip, kad lenktųsi mūsų namų iš tolo.

MIRIANA

O jei Jo žodžiuose būtų tiesos?

EURIDAS

Avių bandoje neieškok tiesos. Ji piemens rankose kartu su lazda.

JOKŪBAS

Pranašas vadina save geruoju ganytoju.

MIRIANA

Jį minios seka, kaip avys piemenį.

NATANAS

Jo vardas Jėzus. Kai kas vadina Kristum Jį.

JOKŪBAS

Jis didis žmogus. O gal ir Dievo Gyvojo Sūnus? Jo ištarti žodžiai eina per Betaniją, Samariją ir Galilėją kaip gaisras. Jie uždega žmonių sielas, ir jos liepsnoja kaip krūmas, iš kurio Galingasis kalbėjo Mozei.

JEHUDA

Žinojau, kad tu esi pirklys, Jokūbai, bet šiandien girdžiu, kad ir mokytojas pasidarei. Apžavėjo tave tas... pranašas. Žiūrėk, kad už tai Rūstusis tavęs nenubaustų... O dabar pats laikas tau prisiminti atsigabentų gelumbių rietimus ir papuošalus. Matau, nerimsta naštomis apkrauti tavo kupranugariai. Žinau, nerimsta ir mano duktė Miriana, norėdama pamatyti tavo atgabentas skaras ir auskarus. Parodyk jai savo turtus, Jokūbai.

JOKŪBAS *Lenkiasi Jehudai*

Viešpatie, tavoji išmintis plati, kaip Galilėja, tavo dosnumas gilus, kaip Genezereto vandenys. *Mirianai* Einam, dukterie, tu surasi, kas tavo grožiui tinka.

Jokūbas, Miriana ir Natanas išeina

EURIDAS

Šaukia išėjusiam Jokūbui Gal ir romėniškų kardų turi? Visokių valkatų priviso... Gali prireikti... *Išeina paskui*

Scena antra

JEHUDA

Geria vyną, įtemptai galvoja, kartais garsiai pasako žodžius Palaiminti... Visi palaiminti... Ir aš... Ir taurė vyno... Ir veršienos riebus kąsnis... Sako, jis mirusį prikėlė... Reikėtų pasikviesti, pavaišinti... Kada nors...

Scena trečia

KAINAS

Praeidamas sustoja už tvoros ir girdi paskutinius Jehudos žodžius Ramybė tavo namams, Jehuda.

JEHUDA

Iš kur žinai mano vardą, svetimasis?

KAINAS

Kas tavo vardo nežino Galilėjoj? Kas nežino tavo turtų, Jehuda, kurie nesuskaičiuojami, kaip smėlio grūdai Genezereto pakrantėje.

JEHUDA

Ar tik nebūsi tas, kurį vadina pranašu? Kuris kalne ką tik kalbėjo...

KAINAS

Ne, pranašu nesu. Esu žmogus, kuris jaučia alkį. Kuris šiandieną kašnio burnoje nėra turėjęs.

JEHUDA

Sakiau, kad ir pranašai žodžiu nebūna sotūs... Užeik, prašau. Atsirai ir tau kašnis.

KAINAS. *Įeina kieman* Ačiū, viešpatie. Dangus tave palaimins.

JEHUDA

Palaimins, palaiminimai, palaiminti... Argi kito žodžio šiandien nėra žmonių kalboje? Sėsk ir ryk, kas yra likę. *Valandėlę žiūri, kaip Kainas godžiai valgo.* Išgerk ir vyno. *Įpila taurę, kurią vienu gurkšniu Kainas išgeria* Sakyk, ar tu esi pranašas?

KAINAS

Pranašas? Viskuo buvau, bet pranašu dar ne.

JEHUDA

...Kuris sakė: Palaiminti, kurie alksta... Kuris numirusį prikėlė?

KAINAS

Jis kartą tūkstančius duona ir žuvimi pasotino, bet šiandien tik palaiminimais apdalino. Todėl esu išalkęs kaip žvėris.

Valgo

JEHUDA

Tai tu nesi pranašas, kurį Nazariečiu vadina?

KAINAS

Įsipila vyno, išgeria Aš nesu iš Nazareto... Aš esu iš Senojo Testamento... Mano vardas Kainas.

JEHUDA

...kuris savo brolių Abelį užmušė?

KAINAS

Žinai Raštą ir tu... Taip, tas pats Kainas esu.

JEHUDA

Perdaug vyno išgėrei, kad Raštu pradėjai kliedėti.

KAINAS

Vynu kaltės nenuplaunamos... Juk aš brolių... savo tikrą brolių... šiomis rankomis...

JEHUDA

Kad jo aukuro dėmai tiesiai į dangų kilo, o tavo — pažeme...

KAINAS

Tie dėmai jau tūkstančius metų man grauzia sąžinę ir širdį. Tūkstančius metų keliauju per tautas ir kraštus. Kartu keliauja ir mano kaltė, kuri kaip hidra, šimtus galvų užaugina — pavydu šnypščiančių, išdaigina šimtus rankų savo brolių smaugti... Savo tikrą brolių...

JEHUDA

Bet tu Abelį užmušei akmenimis?

KAINAS

Žodžiai kartais yra kietesni už akmenis. Jie užmuša ne tik kūną, bet ir sielą.

JEHUDA

Siela yra nemirtinga. Taip sako Tora ir Raštas.

KAINAS

Mano sielos vardas amžinose padangtėse yra Kančia.

Scena ketvirta

MIRIANA

Įbėga su skaromis rankose Tėveli, žiūrėk, kokios gražios spalvos. Negaliu išsirinkti. Ši marga kaip pieva pavasarį. Šita mėlyna, kaip Jordano vandenys... Šitos skaros tokios ramios spalvos... Tokios ypatingos, kaip... tie pranašo palaiminimai. *Pamato Kainą* Tu turi svečią, tėve? Ramybė tau, svetimasis.

JEHUDA

...*Mirianai* Jei klausai mano patarimo, pirk tą margą. Joje sudėtos visos spalvos.

KAINAS

Ar galiu ir aš žodį tarti, dukra? Tavo vietoje išsirinkčiau tą ramių spalvų, kurios tau primena Pranašo palaiminimus.

MIRIANA

Apžiūrinėja skarą Taip, ji graži... Ji ypatinga. Aš ją vadinsiu palaiminimų skara. *Apsisiaučia ir išbėga*

Scena penkta

KAINAS

Sekioju Pranašą iš tolo. Kur jis eina, ir aš keliauju. Matau Jo daromus stebuklus. Ne Jis, bet meilė prikelia mirusius ir vandenį vynu paverčia. Mačiau pagijusį, kuris prisilietė tik Jo rūbo... Seku iš tolo. Nedrįstu artyn priėti. Bet jei vieną kartą išdrįsčiau... Paliesčiau Jo rūbą... "Eik, tavo tikėjimas pagydė tave" — išgirsčiau iš Jo lūpų... Ir mirtų manyje kaltė, tūkstančius metų plėšria hiena mane draskiusi. Ji mirtų ateinančiose kartose... Tik prisiliesti Jo rūbo... Tik prisiliesti...

JEHUDA

Brolio kraujas šaukiasi Dangaus keršto.

KAINAS

...tik prisiliesti Jo rūbo...

JEHUDA

Nenorėčiau būti tavo sandaluose.

KAINAS

...tik prisiliesti Jo rūbo... Ar man ką sakei?

JEHUDA

Sakiau — keliauk sveikas ir išeidamas iš mano kiemo nupurtyk dulkes nuo savo sandalų. Juk ir aš turiu du sūnus, kurie yra broliai.

KAINAS

Išeinu. Būk palaimintas, Jehuda, nes mane alkaną papenėjai. Tegu Gailestingasis tau atlygina *Prie vartų sutinka Euridą ir Nataną.* *Žiūri į juos artėjančius prie tėvo* Ir aš turėjau brolių... *Išeina*

EURIDAS

Kas tas? Išmaldos buvo atėjęs prašyti?

JEHUDA

Permažai savyje turiu, kad jį būčiau galėjęs sušelpiti.

NATANAS

Matyt, paguodos reikalingas.

JEHUDA

Jis eina pas Pranašą. Tik Tas ir gali jam pagelbėti.

EURIDAS

Tėvui Matai, kokį kardą išsirinkau. Aštrus kaip piktas liežuvis.

NATANAS

O aš — apsiaustui audimo. Iš kupranugario vilnos.

JEHUDA

Kam tau prireikė kardo, Euridai?

NATANAS

Kas kardu kovoja, nuo kardo ir žūsta, — sako Pranašas.

EURIDAS

O tam, kas kupranugario vilnoje šilimos ieško, moters krūtys užauga.

NATANAS

Kas taip sako?

EURIDAS

Aš sakau.

JEHUDA

Sūnūs! Juk jūs esate broliai, Ramybė jums. Ramybė jums, sakau.

Scena septinta

JOBAS

Valandėlę už tvoros klausęs pokalbio Ramybė jums.

EURIDAS

Ramybė tau, ir keliauk, svetimasis. Čia ne užteigęs namai.

JEHUDA

Iš rūbų sprendžiant, turtingas esi. Koks tavo vardas?

JOBAS

Esu iš Huso krašto. Mano vardas Jobas.

NATANAS

Žinau vieną Jobą, kuris kančiomis Galingojo buvo išbandytas, kaip Raštas sako.

JOBAS

Tas pats ir esu. Tik ne Galingasis mane bandė, — Piktajam buvo mane pavedęs, kuris sakė, kad aš dievobaimingas esu tik dėl to, kad man sekasi gyvenime.

EURIDAS

Matyt, ir buvo Pikojo tiesa. Neatrodė, kad tau šiandien nesisektų.

JEHUDA

Užeik, Jobai. Sulenki kojas...

EURIDAS

Pajuokdamas ... kurių žaizdas šunes laižė, kaip Raštas sako.

JEHUDA

Euridai, jis mano svečias.

VIRŠUJE —

Ateitininkų pavasario šventėje koncertavo šie menininkai: Iš k. į d.: Ilona ir Kristina Kuprevičiūtės, akomp. G. Karsokienė ir solistas V. Verikaitis.

VIDURYJE —

Pilėnų tunto tuntininkai ps. R. Belzinskiui už nuopelnus v. s. V. Jokubaitis prisega medalį.

ŽEMAI —

Clevelando ateitininkai pavasario šventėje eina į pamaldas. Vėliavininkai iš k. į deš.: Rociūnienė, Šilgalis, Vaičeliūnienė ir kt.

Top picture: Artists participating in the Ateitis organization's Spring Festival. From left to right: Ilona and Kristina Kuprevičius, accompanist G. Karasokas and soloist V. Verikaitis. —Photo V. Bacevicius

Center: "Pilienai" scout troop leader V. Jokubaitis awarding R. Belzinskas a medal for meritorius services.

Bottom: Members of the Ateitis organization going to Mass during their Spring Festival. Flag Carriers from left to right: Mrs. Rociunas, Mr. Silgalis, Mrs. Vaiceliunas, and others.

Art Gallery of "Ciurlionis" Inc.
ČIURLIONIO GALERIJA

OFFICE: 6449 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL. 60629, PH: PR. 6 4324

Gerbiamai ir Mielai

Dailininkei

Ilonai Brazdžionienei,

4015 Clayton Ave.

Los Angeles, Cal. 90027

1980 m. gegužės 16 d.

Miela p. Brazdžionienė,

Labai malonu Jums pranešti, kad Čiurlionio Galerijos, Inc. Jury Komisija, sudaryta iš dailininkų Juozo Mieliulio, Janis Strods ir Anthony J. Cooper /Skupo/, savo 1980 m. gegužės 15 d. Aktu paskyrė dail. M. Šileikio \$500 premiją už Jusų kūrinių "Purpurinis paukštis".

Linkėdami sėkmės ir toliau kurti savo tautos garbei širdingai sveikiname Jus su šiuo laimėjimu.

Priedas: \$500 čekis

Mikas Šileikis
Mikas Šileikis

Vicepirmininkas Meno

Reikalams

Domas Adomaitis
Domas Adomaitis

Pirmininkas

Ilona Brazdžionienė, Čiurlionio galerijos, Inc. š. m. rengtoje Bendr. Lietuvių Dailininkų parodoje laimėjusi M. Šileikio vardo premiją už tapybos paveikslą "Purpurinis paukštis" [\$500], dailės studijas lankė L. A. City College ir Otis Art Institute. Ji yra dalyvavusi eilėje grupinių dailės parodų New Yorke, Chicagoj, Los Angeles [Barnsdall Park miesto galerijoje] ir kt. Už savo darbus New Yorke liet. dailės parodose yra laimėjusi dvi premijas. Ši darbšti ir kūrybinga dailininkė yra ne tik sėkmingai ieškanti savo veido, bet ir jau pasireiškusi ryškaus savito stiliaus menininkė.

Mrs. Ilona Brazdžionis, recognized earlier this year in New York for her work, has received the M. Šileikis award issued by the Ciurlionis Galleries,

Grupė mokytojų ir muzikų, paruošusių LB Spindulio chorą įdainuoti plokštelę. Iš k. į dešinę sėdi: kompozitorė Giedra Gudauskienė, mokyt. Ona Razutienė, Spindulio vadovė, pianistė Ona Barauskienė; stovi mokyt. Antanas Polikaitis, pianistė Raimonda Apeikytė ir kompozitorius Bronius Budriūnas. Nuotrauka P. Jasiukonio

The Los Angeles Lithuanian folk ensemble "Spindlys" has just finished recording for their new album.

JOBAS

Natano atvestas sėdasi prie stalo Pranašas nelaimino tų, kurie loja ir kanda.

NATANAS

Euridui Nei tų, kurie senai užgijusias žaizdas liežuviu drasko.

EURIDAS

Natanui Matau, šunim ir tu norėtum būti. Tėve, numesk jam kaulą.

JEHUDA

Sūnūs... Jobui Slinkis arčiau. Sūnums Amforą vyno, taures atneškit. Euridas ir Natanas išeina

*Scena aštunta***JEHUDA**

Nuostabi šiandien diena. Iš Rašto prisikėlusieji vaikšto. Ką tik kalne kalbėjo Pranašas. Aplinkui žmonių minios.

JOBAS

Jį pranašu vadina, bet Jis Galingojo sūnus. Atėjau per Jį padėkoti Gailestingajam už tai, kad Jis kančiomis išbandęs mano tikėjimą, manęs pasigailėjo — išgydė pūliuojančias mano žaizdas, sūnums ir dukroms sugražino tėvą. Garbė Amžinajam per amžius.

JEHUDA

Be reikalo tave kankino Rūstusis.

JOBAS

Ne savo reikalų mastu matuokim Amžinojo darbus. Kur mums pasibaigė prasmė, ten ji prasideda Gailestingajam. Protas kančią vadina bausme, o tikėjimą sa-

ko, kad ji yra palaiminimas. Girdėjai, ką Dievo gyvojo Sūnus kalne pasakė? — Jis laimino vargstančius, liūdinčius, alkstančius, persekiojamus, šmeižiamus. Jie visi yra kančios vaikai.

JEHUDA

Kančią sunku palaiminta vadinti.

JABAS

Lengvai pasiekiamos gėrybės yra pigios. *Grijta su vynu Natanas*

*Scena devinta***JEHUDA**

Vyne yra tiesa, sako išminčius. Suvilgykim gomurį, Jobai. *Ateina Miriana ir Jokūbas*

MIRIANA

Šukas ir auskarus dar prie skaros pridėjau. Ar nebus perdaug, tėve?

JEHUDA

Šiandien visko perdaug... Ne tavo pirkinius turiu galvoj, dukra. Štai, svečias Jobas tvirtina, kad pranašas esąs Dievo Gyvojo sūnus.

MIRIANA

Neminėk Galingojo vardo, tėve.

JOBAS

Galingojo Sūnus vaikšto mūsų tarpe. Tą, kurį vadinome Rūsčiuoju, Jis vadina Meile.

NATANAS

Apie tai nekalba sinagogoje.

JOKŪBAS

Girdėjau, kad Jis Jeruzalės šventyklą sugriauti žada ir per trejetą dienų ją atstatyti.

JEHUDA

Nė vienas pranašų negriovė, bet tik statė.

JOBAS

Aš pats buvau Galingojo sugriautas, kad iš griuvėsių mane galėtų prikelti Gailestingasis. Tebūna Jam garbė!

NATANAS

Ar tu esi iš Jojo mokinių, svetimasis?

JOBAS

Išmintingojo pamokyta ir lauko žolė moka augti ir žiede spalvas atskleisti.

JOKŪBAS

“Pasižiūrėkite į lauko lelijas, — kartą pasakė Pranašas, kurį tu, svetimasis, Amžinojo sūnum vadini, — karalius Dovydas visoje savo garbėje nebuvo už jas gražiau apsilkęs.”

MIRIANA

Kaip graiai pasakyta... Ar aš su nauja skara ne lauko lelija atrodau?

NATANAS

Palaiminti tyraširdžiai, jie regės Dievą.

JOBAS

Palaimintas Žadėtasis, Gailestingojo Sūnus.

VISI

Amen.

Pasigirsta muzika. Už tvoros gatve praeina būreliai žmonių. Scenoje temsta

Uždanga

Clevelande Lietuvos Vyčiai surengė Lietuvių Katalikų religinės šalpos veiklos vaizdinę parodą. Iš kairės: B. V. August, E. Kuncaitis, L. V. vadovas, kun. K. Pugevičius, G. Kuncaitis ir inž. N. Kersnauskaitė.

The Knights of Lithuania of Cleveland photographic exhibit of Lithuanian Catholic Religious Charitable Work. From left to right: R. V. August, E. Kuncaitis, Rev. K. Pugevicius, G. Kuncaitis, Miss N. Kersnauskas, Rev. G. Kijauskas, and E. Kersnauskas. —Photo by V. Bacevicius

Naujos knygos

Gavome pardavimui —

1980 metų kalendorius. Sudarė Stasys Prakapas. Prisikėlimo Parapijos Ekonominės sekcijos leidinys. Toronte, Kanadoje. Kaina \$3.50.

Slėpiningos novelės. Robert L. Stevenson. Vertė Povilas Gaučys. Išleido “Rūta”. Spaudė M. Morkūno sp. Viršelis V. O. Virkau. 248 psl. Kaina nepažymėta.

A Lithuanian Bibliography. Išleido The University of Alberta Press, Edmonton, Alberta, Kanada. 316 psl. Kietais viršeliais kaina \$15. Spaudai paruošė Adam & Filomena Kantautas. Knygoje yra sąrašas knygų ir straipsnių, parašytų lietuvių ir apie lietuvius, lietuvių ir kitomis kalbomis.

ENGLISH SECTION

KNIGHTS OF LITHUANIA HISTORY

By PHILIP SKABEIKIS

In April 1913, 10 Lithuanian-American activists met in a parish hall in Lawrence, Massachusetts. Their purpose was to lay the foundation of a united youth organization.

For nearly a quarter of a century Lithuanian-Americans coming to these shores since the late 1880s, had been organized for self preservation, into various fraternal groups, benefit societies and parishes. In 1906 the major umbrella organization uniting all Lithuanian-American Catholics was the Lithuanian Roman Catholic Federation of America (Amerikos Lietuviu Romos Kataliku Federacija). The Federation embraced all existing Lithuanian Catholic groups, in an effort to coordinate their religious, cultural and national activities, while maintaining a bond with the mother country.

As the work of the Federation progressed, many of its members in their 40s and 50s began thinking about the future. Could the attachments to the motherland and knowledge of her cultural heritage be given to their children? While some of their children were assimilating their parents' cultures, others were marrying non-Lithuanians. Concern spread. Articles on the "lost youth" appeared in the Lithuanian press. Scholars and organizational leaders were in agreement: The future of Lithuanianism in America and hope for the resurrection of the Lithuanian nation, then under Czarist oppression, lay on the shoulders of the young. Some provision had to be made.

The community seemed to be waiting for someone to take the initiative.

The catalyst was 43-year-old Mykolas Norkunas, and his friend, Stasy Bugnavicius. Norkunas had come to Boston in 1892. He had suffered imprisonment in his native land for participating in spreading Lithuanian printed matter during a Czarist ban on such activity.

Norkunas and Bugnavicius spoke to the delegates of the Boston 1912 American Lithuanian Roman Catholic Alliance convention, a fraternal benefit organization belonging to the Federation. They proposed unifying all Lithuanian youth under one organizational banner. Receiving the endorsement he hoped for, Norkunas traveled and published articles to rally supporters to his cause. His supporters included some of the great Lithuanian organizational leaders of the time.

The April 1913 meeting laid the ground work. The first suggested name was "The Lithuanian Falcons." But when referred for approval to the Federation, the VYTIS or Knight was the suggested alternative. The VYTIS had been a historic, centuries-old symbol for the Lithuanian nation. It stood for steadfastness, valor, justice and faith. Thus, "Lietuvos Vyčiai," the "Knights of Lithuania," came into being. The new organization grew rapidly. Its leaders came from students, young priests, scholars, pastors, professors, doctors, lawyers, people in all walks of life. The term "youth" was a misnomer, even in 1913. The K of L was never strictly a youth organization. Even its founder and first president was 43 years old. People who speak of the K of L as

an organization for young people are unaware of what the K of L is about and how it has developed. There is much "youthfulness" within the K of L today. Its varied programs, its regular senior and junior council, display a broad spectrum of age and experience.

The K of L in 1913 was a framework which the children, grandchildren, and great-grandchildren of the early immigrants nearly 100 years ago, could retain to preserve their Lithuanianism. The framework exists today and is working with success on different levels. Though 67 years old, the K of L shows no sign of retiring.

The K of L has grown in many ways since 1913. It is the only organization where a 3rd, 4th or 5th generation Lith-

Mykolas Norkunas, founder of Knights of Lithuania youth organization.

Mykolas Norkūnas, Liet. Vyčių organizacijos įsteigėjas.

THE KNIGHTS OF LITHUANIA LITHUANIAN AFFAIRS COMMITTEE: A HISTORY

The years following the forcible incorporation of the Baltic States by the Soviet Union were plagued by inaccuracies in the press regarding this event. Those with a poor historical concept of Lithuania advocated the U.S. recognition of the post-World War II borders of the Soviet Union, based on the occupation of the Baltic States by Russia in the 19th Century. It appeared that a broad-based education and response program was in order to correct misconceptions held by writers, educators and other public spokesmen.

~~~~~
Lithuanian-American can deliberate in organizational business even if he has not knowledge of Lithuanian; where a Catholic, non-Lithuanian spouse can experience the heritage acquired through marriage, where Lithuanian-Americans of all ages can work side by side to achieve the same ends.

A look at the Knights of Lithuania today reveals some 50 councils coast to coast, comprising four Districts, and a total dues paying membership hovering around 3000. The membership falls into several categories; juniors (up to 16 or 18), regulars, and seniors. Associate membership is open to non-Lithuanian Catholic spouses of regular members. This last class of membership has done a great deal to maintain the K of L's family tradition in the face of the social trend toward intermarriage.

The K of L holds an Annual Convention, one of the few Lithuanian organizations to do so. Individual Districts hold regular area conventions.

There are several National Committees with counterparts on the District and Council levels. Some coordination of activities is the idealized goal. The Committees functioning this way are Public Relations, Cultural, Lithuanian Affairs, and Ritual (handling a complex point system and much paper work towards earning the organization's four degrees).

In addition to these committees, there is the honorary membership committee which selects outstanding members upon whom to confer the organization's highest honor, Honorary Membership, and a Scholarship Committee which awards annual scholarships for undergraduates or graduate work to organizationally active and academically promising members. The K of L publishes 10 times annually its bi-lingual official organ VYTIS, the Knight.

The "Vyciai" have a crowded agenda and a difficult role to play in Lithuanian-American society today. Their 67 year history has undergone some dramatic changes, but the K of L stands as strong today as ever. They are ready and eager to face the challenges of the 1980s.

* * *

In 1945, Fr. John C. Jutt, of Our Lady of Vilna Parish in Worcester, and member of C-116, proposed that the New England District of the Knights of Lithuania establish a committee which would be conscious of remarks made in the press about Lithuania. The plan was accepted, and the first official Lithuanian Affairs Committee was born.

The following year, at the National Convention of the Knights of Lithuania, held in Worcester, Fr. Jutt proposed that this committee become national in scope. With Fr. Jutt as its first National Chairman, the Knights of Lithuania Lithuanian Affairs Committee was established with units in each district and council. Fr. Jutt recognized that an immediate and forthright response to misinformation was a potent tool, and that this type of a response, with the weight of the entire organization behind it, was more powerful still.

The purpose of the Lithuanian Affairs Committee was to inform the public, particularly elected officials, of the true status of Lithuania, to dispel any misinformation held by non-Lithuanians about Lithuania and her people, and to work for the restoration of Lithuania's independence. These original goals are as important today as they were in 1946.

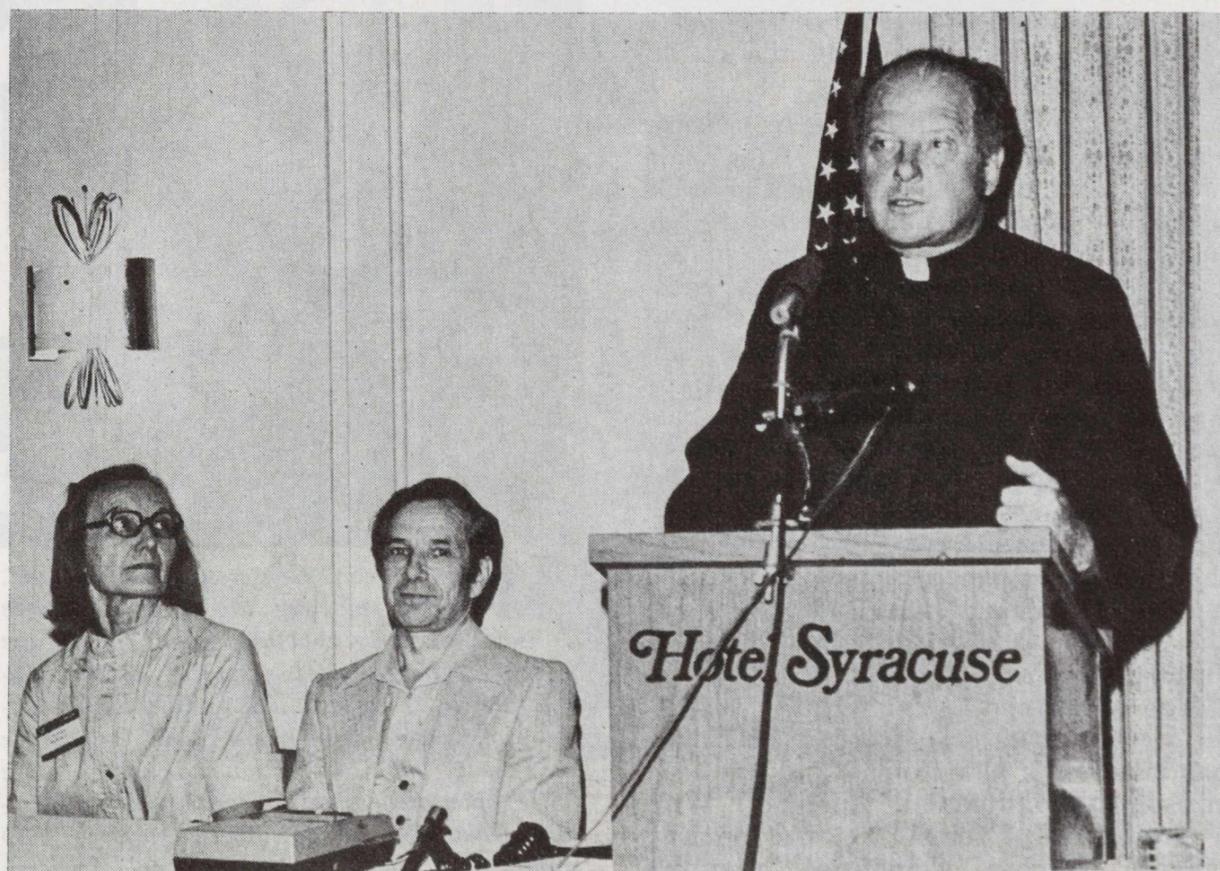
To achieve these goals on a nationwide basis, education of the local committee was necessary. Members would have to develop arguments and answers to a broad spectrum of errors and questions. Thus, Fr. Jutt conceived the Lithuanian Affairs Bulletin for Committee

members. Members provided clippings of articles about Lithuania and Lithuanians which served as a focus for letter-writing. The emphasis was on brief, cordial letters.

The work of the Lithuanian Affairs Committee, even in its earliest days, brought a new prestige to the Knights of Lithuania, long considered to be a purely social organization by many segments of the Lithuanian community. In its first 25 years, more than 400,000 letters were written, radio programs detrimental to the Lithuanian cause were removed from the air, and books about Lithuania and Lithuanian subjects were sent to libraries all over the country.

The Lithuanian Affairs Committee has been instrumental in having legislation passed in the House of Representatives and the Senate favorable to Lithuania. Legislators, editors and other public officials have received visits from Committee members to promote the cause of Lithuania and her people.

In 1955, the Knights of Lithuania Lithuanian Affairs Committee instituted the "Friend of Lithuania Award" (subsequently renamed the Fr. John C. Jutt Friend of Lithuania Award in his memory) to recognize non-Lithuanians who have performed outstanding service on behalf of Lithuania and her people. In the years since its inception, the award has been presented to such proponents of the Lithuanian cause as the Hon. Charles E. Kersten, Chairman of a Congressional Committee to investigate Communist atrocities in the Baltic States; His Eminence Richard Cardinal Cushing of Boston; the Hon. Peter Rodino Jr., Congressman from New Jersey; Sergei Kovalev (in absentia) for his involvement with the **Chronicle of the Catholic Church in Lithuania**, for which he has been impris-

Lithuanian affairs panel at National Convention Syracuse, N.Y., in 1978. Left to right: Eva Migonis, Kestutis Jokubynas and Rev. Casimir Pugevicius.

Lietuvių reikalų (affairs) komitetas Syracuse, N.Y. seime. Iš kairės, Eva Migonis, Kęstutis Jokubynas ir kun. L. Pugevičius.

oned in a labor camp in the Soviet Union; and the Hon. Edward Derwinski, member of the House of Representatives from Illinois. The recipient of the 1980 Fr. John C. Jutt Friend of Lithuania Award will be the Rev. Michael Bourdeaux, Director of Keston College, Centre for the Study of Religion and Communism, located in Kent, England. Rev. Bourdeaux is the author of **Land of Crosses**, a recently published book which deals with the plight of believers in Lithuania.

The 1970s created the greatest challenge to the Knights of Lithuania Lithuanian Affairs Committee. In 1970, with the attempted defection of Simas Kudirka, members were impelled to even greater efforts. The challenge was met. Letters and telegrams by the thousands were generated in response to the events on the Coast Guard cutter Vigilant and Roberts Brieze, the Latvian fisherman from Fairhaven, Massachusetts, who alerted the world to Kudirka's spectacular leap to freedom on November 23, 1970, was presented with the Friend of Lithuania Award in 1971.

In 1971, just as the Lithuanian Affairs Committee was celebrating its 25th Anniversary, the entire organization was saddened by the death of Fr. Jutt, who had remained as Honorary Chairman and guiding spirit of the Committee. The work of the Committee continued under the chairmanships of Anthony Miner, Dr. Jack Stukas and Dennis Mazeika.

The work of the Lithuanian Affairs Committee was given added impetus in 1972 with the appearance of the first issue of the **Chronicle of the Catholic Church in Lithuania**. For the first time since the occupation of the Baltic States, documented information about arrests and trials of Lithuanian Catholics, as well as incidents of harassment of believers, including school children, was available as ammunition in the war of ignorance about Lithuania, particularly the condition of Church-State relations.

Under the Chairmanship of Fr. Casimir Pugevicius, the Committee has made broad use of material from the **Chronicle** and other **samizdat** publications, and has inaugurated letter-writing campaigns to Prisoners of Conscience. Efforts at reaching elected officials, begun in the time of Fr. Jutt, have continued. Massive campaigns on the part of Lithuanian Affairs workers were instrumental in the passage of HCR 200, an important piece of legislation dealing with the upcoming Madrid Conference. Through the efforts of Fr. Pugevicius, the media, particularly the Catholic press, have begun to show a greater understanding and interest in the situation of the Catholic Church in Lithuania.

The Lithuanian Affairs Bulletin, edited for three years by Marian Skabeikis, has taken on a new format, and has been christened "Lithuanian Lifeline." With a circulation of some 300, this monthly bulletin reaches Committee members throughout the country, leaders of other Lithuanian organizations, the Lithuanian press, and Lithuanian activists in other countries.

Local Lithuanian Affairs Committees, as part of their goal to educate Lithuanians and non-Lithuanians alike, have held exhibits, Days of Prayer, teach-ins, letter-writing campaigns and workshops.

In response to the amount of input generated by members of the K of L, the organization has been included in several White House conferences for leaders of ethnic groups, has received an invitation from the U.S. Department of State to make input in preparation for the Madrid Conference, and in October 1979, the National President, Phil Skabeikis, was invited to the White House reception for His Holiness Pope John Paul II.

The concern of the Knights of Lithuania for their brother and sister Catholics in Lithuania received commendation from a new and unexpected source in 1979. In June of that year, **Chronicle** No. 37 arrived in the United States. In the introduction, the editors of the **Chronicle**, in an essay entitled, "We Are Not Alone," thanked the Knights of Lithuania for their request made to the United States Catholic Conference of Bishops that a Day of Prayer for the Persecuted Church in Lithuania be observed in February, 1979. The request, stemming from a resolution at the National Convention held in Syracuse, New York in 1978, asked the Bishops to include the intention of the Church in Lithuania as part of the Prayer of the Faithful on Feb. 11, 1979. This request was granted by Bishop

Thomas Kelly, O.P., Secretary General of the U.S. Catholic Conference, and letters were sent to each Diocese in the United States.

Word of this reached the Editors of the **Chronicle**, who thanked the Knights of Lithuania and Bishop Kelly for their support.

The Knights of Lithuania, through its Lithuanian Affairs Committee, has taken this commendation as a challenge to further service to Lithuania and her people. The work continues. Members are now actively involved in promoting HR 356 which calls for the release of some Soviet Prisoners of Conscience, including some Lithuanians, based on the fact that their imprisonment is in violation of the Helsinki Accords. The upcoming National Convention in Boston will devote one of its Plenary Sessions to Lithuanian Affairs concerns.

The Knights of Lithuania Lithuanian Affairs Committee, functioning on the national, district and local level, has provided a working model to be admired and emulated. In the K of L, one person believing that he can make a difference, multiplied by others believing the same thing, has been able to raise a voice which has been heard from the White House to the heart of Lithuania.

—Fr. Casimir Pugevicius

The Helsinki Accord Conference in Cleveland. In the middle, meeting the press: Rozanne L. Ridgway, newly appointed counselor for the State Department and organizer of the Madrid Conference. She is responsible for the supervision of U.S. policy on CSCE [Conference on Security and Cooperation in Europe]. At a CSCE sponsored scientific forum held in Hamburg from Feb 18 to March 3, Dr. Philip Handler, president of the National Academy of Sciences led the U.S. delegation in a meeting dominated by the case of Andrei Sakharov and of Afghanistan. The Western bloc, headed by the U.S., committed the Russian delegation

to agreeing to language recognizing the relevance of human rights concerning scientific cooperation be included in the final report. This is a hopeful sign for the Madrid Conference. On the right, President of the Ohio Lithuanian-American Council, Inc.

—★—

Clevelando Helsinkio konferencijoje. Viduryje: Rozanne L. Ridgway, Ohio tarybos valstybės departamento patarėja ir Madrido konferencijos planuotoja spaudos konferencijoje. Dešinėje—Ohio Tarybos pirm. Gailė Klimaitė.
—Nuotraka V. Bacevičiaus

BOOK REVIEW

By ZIVILE GIMBUTAS

Antanas and Anastasia Tamosaitis. **Lithuanian National Costume.** Toronto, Canada: Lithuanian Folk Art Institute, 1979. 256 pp. 561 illus. 16 color plates.

Lithuanian National Costume presents the festive and holiday dress of the Lithuanian village population from approximately the 17th to the 19th century. Its fine selection of illustrations and splendid color plates, prepared especially for this edition, indicate the variety and color of this ethnic costume. The accompanying text describes the national costume in historical perspective and geographically, and in terms of the art of weaving—the many techniques involved in the making of fabric patterns, color combinations, and ornamentation that are unique to Lithuanian costume.

Source material for this volume includes: numerous collections of hand-woven peasant dress dating back to the 18th and 19th centuries and the contents of dowry chests researched by the authors in rural Lithuania between 1926 and 1938, "descriptions, engravings, drawings, and photographs of Lithuanian clothing by writers from the 17th through the 19th centuries" (p. 14); ornaments and articles of clothing found in archeological excavations. A part of this study was initially published in Antanas Tamosaitis' **Village Art 7-8: The National Costume of Lithuanian Women (Sodziaus Menas 7-8: Lietuviu Moteru Tautiniai Drabužiai)**, under the sponsorship of the Lithuanian government, in Kaunas, 1939. **Village Art 7-8** is a cornerstone in the discipline of Lithuanian folk art, a popular reference for students of costume and weaving. **Lithuanian National Costume** is more comprehensive, introducing men's costume, a wealth of detail and even costumes woven by Anastasia Tamosaitis. The present edition offers an extensive bibliography. It is the first book on the subject of Lithuanian national costume and textile art in English.

A. and A. Tamosaitis focus on the indigenous and traditional qualities of ethnic costume. In the introductory section they mention that "... Geometric motifs, such as dots, triangles, squares, crosses, checks, stars, and suns, that are found on sashes and other woven articles originate in Lithuania's prehistoric past" (p. 13). Their subject is appropriately related to folk songs and traditional customs. Songs attend seasonal activities such as the planting and harvesting of flax, the source for linen. And they abound in the wedding ceremony, a prime occasion for festive dress and an important reason for the production of scores of shirts, decorative towels, sashes, aprons,

and elaborate headdresses. Several wedding songs describe the replacement of a wreath of rue by the wimple ("nuometas"), a white linen headdress worn by married women until about the mid-19th century:

"Bring us a maple chair
To seat our young daughter-in-law.
We shall remove her wreath of rue,
We shall put on a white wimple."

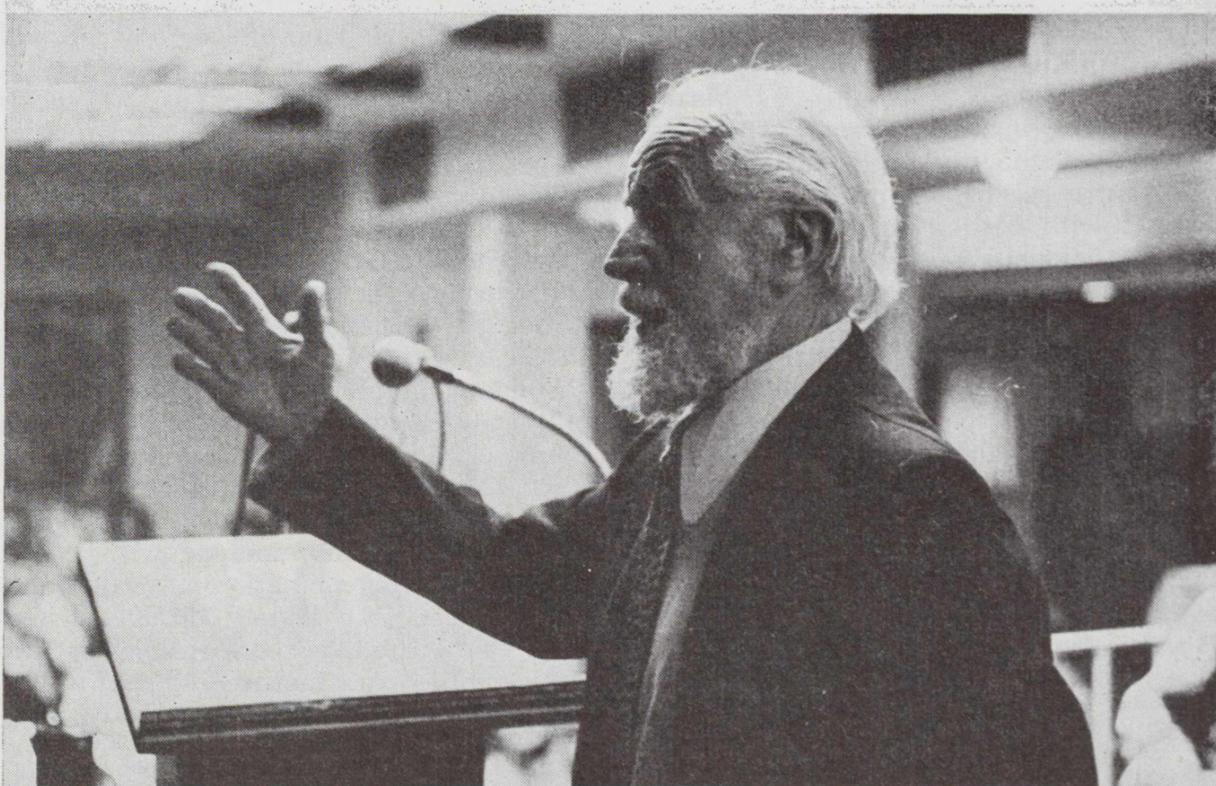
Atneskit klevo krasede,
Sodysim jauna martele.
Nuimsim rutu vainikeli,
Uzdesim balta nuometeli . . ." p. 144;

"Oh, we'll drink a little drink,
Oh, we'll dance a little dance . . ."

"Oi gersim gerimeli,
Oi soksim sokimeli . . .", p. 166.

Such references suggest that articles of clothing may have special functions, and their intricate designs may be significant as well as decorative. Consequently, in the 20th century they assume value as museum pieces and become an essential aspect of ethnic song and dance festivals. In the main, however, **Lithuanian National Costume** shows how styles of dress and ornament express the personality and environment of the wearer, since it describes the national costume as a sum of regional styles.

The book is organized according to seven provinces of national costume delin-

Miss E. Bradūnaitė presenting the "Lithuanian National Costume" at a reception in the Lithuanian Youth Center, Chicago, Illinois, April 18, 1980.

Artist A. Tamosaitis speaking in Chicago, April 18, 1980, at a presentation of his book, "Lithuanian National Costumes."

—Nuotrauka V. Noreikos

E. Bradūnaitė kalba supažindinime su dail. Tamošaičių knyga apie lietuvių tautinius drabužius ir audinius Jaunimo Centre, Chicagoje, 1980 m. balandžio 18 d.

Dail. A. Tamošaitis kalba jo knygos apie Liet. tautinius drabužius ir kitą tautinį meną supažindinime Chicagoje 1980 m. balandžio 18 d.

Folk costumes of the Vilnius Region from the book "Lithuanian National Costumes."

Vilniaus krašto lietuvių tautiniai kostiumai, iš knygos "Lithuanian National Costumes."

Folk costumes of the Dzūkija region.

Dzūkų tautiniai drabužiai.

eated by the authors: "Aukštaitija" (Highland), "Vilnija" (Vilnius Region), "Dzūkija," "Kapsai," "Zanavikija," "Mazoji Lietuva" (Lithuania Minor), and "Zemaitija" (Samogitia), proceeding clockwise, northeast to northwest. One is impressed with certain distinctive features of each regional style but at the same time with the achievement of ethnographic classification. For instance, tradition and elegance seem to be keynotes to the mode of wearing costume in the Highland. The wimple survived here into the 20th century, while a 19th century short jacket (trumpinukas) from the Highland appears contemporary and very fashionable. Exquisite geometric designs characterize the skirts, shirts, and aprons of both the Highland and Vilnius region. Patterns from Vilnius were dominated by blue, red, and white color combinations. "Aprons with pick-up patterns and embroideries in white had especially unique designs: vertical and diagonal, square, sun, star, diamond, cross, triangle, and winding line . . ." (p. 100). Kapsai were distinguished for aprons with brilliant sun motif variations also white on white patterns representing twigs, fir trees, and flower blossoms. Aprons from Zanavikija were unsurpassed in their picturesque tulip patterns.

Dzūkija, the "land of song and legend," exhibited an assortment of colors and variegated, diminutive designs, as shown particularly by the multi-patterned sashes of this region. The costume of Samogitia might be recognized by layers of skirts in contrasting colors such as red, green and blue, perhaps yellow or purple in addition intricate headdresses "rangai" consisting of twisted bands interlaced with one another (p. 214); and abundant amber necklaces. During the 17th to 19th centuries, Lithuania Minor (now a segment of Poland) was typified by richly embroidered, harmoniously colored clothes known as "marginiai." Shirts were embroidered with white thread, in a combination of wavy lines and eyelets, or with red cotton, in winding line patterns representing stylized tulips, lilies, sun motifs, and leaf stalks. (It is interesting to note that "marginiai" were followed by the appearance of dark mourning clothes, and in the early 20th century ". . . all clothing was black and was consequently least representative of Lithuanian folk art." p. 197)

Each chapter resumes the many parts of women's and men's costumes described in the beginning: headdresses, shawls, skirts, aprons, bodices, sashes, short jackets, handbags, men's straw hats and caps,

shirts, trousers, vests, and neckties, great coats, sheepskin coats, lightweight coats, mittens and gloves, wristlets, stockings and footwear. Each illustrates diverse types of ornament such as brooches, clasps, toggles, and necklaces. An invaluable aspect of the text is its inherent dictionary of Lithuania costume. The young reader may discover that "dobule" is the Lithuanian term for a stole; "brankteliai" are toggles; and "zickai" means "red cotton." Furthermore, there are numerous kinds of headdresses and varieties of footwear. Women's kerchiefs and head shawls were adorned by frontpieces and frontlets. Among girls' headgear, we find at least gallons of ribands, narrow hairbands "raistukai," and festive crowns "pakalkes" from Kapsai. The terminology for specific weaving methods associated with regional styles, for example, "twill", "overlay", "pick up", and "stick weave", is presented in English; it is translated into Lithuanian and defined in the Glossary.

Lithuanian National Costume provides encouragement for the student of folk art and inspiration for the weaver; also an excellent reference for ethnographic ensembles. It is indeed an informative publication, entertaining the reader in both detail and dimension. The emphasis

Lithuanian Music Highlighted at UCLA Choral Festival

On Sat., April 12, in Schoenberg Hall, the UCLA Women's Choral Society, Robert L. Tusler, dir., presented a concert of music by women composers. The Society consists of 16 members, two of whom, Vida Polikaitis and Daina Gudauskas, are of Lithuanian descent.

The program concluded with a medley of Lithuanian folk melodies, arranged by Daina's mother, Giedra Gudauskas, and performed by the entire society.

Though Lithuania is not very large, regional distinctions prevail in dialect, personality, traditions, and costumes. The medley was a musical synopsis of these

BOOK REVIEW

By ZIVILE GIMBUTAS

on regional styles of the 17th to 19th centuries is complemented by a vivid historical background and a final chapter on childrens', dolls' and contemporary national costume.

The authors' cumulative experience form the irrefutable framework of this book. Anastasia Tamosaitis (Mazeikaitė) is known as a painter and textile artist. After completing her studies at the Women's Applied Art School in Kaunas, she taught weaving and handicrafts throughout rural Lithuania, and wrote four books on the subject. She continued the study of textile art in Sweden, 1937, and Austria, 1944-45. From 1940 to 1942, Mrs. Tamosaitis lectured at the Art Institute in Kaunas; 1946-48, she was on the faculty of L'Ecole des Arts et Metiers in Freiburg, Germany, where her husband, Antanas Tamosaitis, was professor and head of the textile department.

Anastasia Tamosaitis' handwoven costume of Zanavikija won first prize at the Berlin Exhibition, 1938. Her costumes are in the permanent collection of the National Museum of Man in Ottawa and the Alberta Museum in Edmonton.

Antanas Tamosaitis is a folk art specialist and an artist. He studied at the Fine Art School in Kaunas. From 1930 to 1944, he taught at the Art Academy of Vilnius, the Art Institute of Kaunas, and the Agriculture Academy of Dotnuva. During this time, Mr. Tamosaitis collected folk art specimens for Lithuanian museums; he authored eleven publications and many articles concerning folk art, weaving, and the Lithuanian national costume.

Mr. Tamosaitis received awards for his tapestries at the International Exhibition, Paris, 1937; Berlin, 1938; and New York, 1939. Since emigrating to Canada in 1949, he has had a series of one-man shows in both the United States and Canada. Mr. and Mrs. Tamosaitis reside in Kingston, Ontario, where they have established a studio for painting, graphic art, and weaving.

regional differences and consisted of five songs.

The first song, "Unciu tupi," a choral round, described the scenario of three little ducklings wading in a pond. It is characteristic of the northeastern part of Lithuania, "Aukstaitija." It is distinguishable musically in its use of polyphonics and contrapuntal and canonic techniques.

The second song, "Pasvarstyk Ante," a dialogue-type matchmaking song from the southernmost region, "Dzukija," depicts a young maiden's contemplation of marriage.

"Pempel, pempel," the third song, is a lively, happy song about a little bird, common to the northwestern region, "Zemaitija."

The fourth song, "Kas bus mociute?," a sad, slow song, portrays a young maiden questioning an old woman: "The goat has jumped into my garden of rue, o dear grandmother, what will be?" As in traditional mythology, the goat here symbolizes masculinity and the rue, virginity.

The final song, "Malunelis," is usually sung along with a folkdance depicting the motions of a windmill, in celebration of the completion of the harvest.

Since the general theme of the Society's concert was music for women's chorus by women composers, Giedra Gudauskas' contribution in providing both a talented daughter and a masterful arrangement, exemplifies the cultural gifts made by women to the folklore not only of Lithuania, but of the world.

The origin and evolution of folk melodies, through women singing songs in the fields, at weddings, and at other celebrations, makes this contribution abundantly clear.

It only needs to be appreciated more.

NAUJIENA MUZIKAMS IR DAINŲ MĖGĖJAMS!

Naujos gaidos, naujos dainos!

Muzikė Giedra Gudauskienė paruošė ir išleido šias dainų gaidas:

- I. *Metų laikai*, populiarių dainų ciklas:
  1. Vasara—valsas
  2. Ruduo—tango
  3. Žiema—baladė
  4. Pavasaris—cha, cha!

Žodžiai poeto Prano Lemberto.

Kūrinys išleistas poeto 10 m. mirties sukakties proga.

II. *Viešpaties pasaulis* (The World of God). Žodžiai poeto Bernardo Brazdžio.

III. *Norėčiau skristi*, naujos dainos mažiems ir jauniems. Rinkinyje yra sudėta 18 dainų, skirtų įvairių švenčių progoms.

IV. 4 dainos, su piano akompanimentu.

Giedra Gudauskas, **Variations for Piano on Lithuanian Folk Theme**. Highland Music Company. Kaina \$3.00

Gaidos gaunamos pas muzikę Giedrą Gudauskienę,

1030 S. Gretna Green Way,
Los Angeles, CA 90049 arba

"Lietuvių Dienų" knygyne.

Giedra Gudauskas accepting the audience's applause after a performance of her "Medley of Lithuanian Folk Melodies" by the UCLA Women's Choral Society on April 12, 1980. On her left, the society's director, Robert L. Tusler. Immediately behind him, her daughter, Daina Gudauskas.

Giedra Gudauskienė (centre) po jos kūrinių koncerto Kalifornijoje universitete, UCLA, Schonberg salėje. Kairėje, muz. direktorius Robert L. Tusler, už jo Daina Gudauskaitė.

LITHUANIAN IN PHILATELY (23)

By Antanas Bernotas

TRAKAI

*"With moulds and moss growing high up,
Here is the glorious Castle Trakai.
Her mighty rulers are long asleep in their
graves,
But she, the beautiful, still stands there"—*

rhymed our national poet, Maironis. The town of Trakai is about 28 kilometers westward from the Lithuanian capital of Vilnius, resting on the shores of the beautiful lake Galve. The town can be divided into three parts: Senieji Trakai (the old Trakai), Naujieji Trakai (the New Trakai)—on the peninsula extending into lake Galve, and the castle on the island in the lake.

The Old Trakai is known since the 13th century. At that time stood a wooden castle. Historians believe that Grand Duke Gediminas had his capital transferred from the town of Kernave to Trakai in about 1321. Not far from Trakai, in 1323, he founded the castle of Vilnius, which was later to become the capital of Lithuania. Gediminas died in Trakai, but the place of residence was taken up by his son, the Grand Duke Kestutis. A famous legend grew from Kestutis' reign in Trakai.

As the story goes, one day Kestutis was horseback riding on the shores of the Baltic Sea at Palanga when he spied the vestal virgin Birute, fell in love, and brought her to Trakai to marry her. Of this marriage was born the most famous ruler of Lithuania, Vytautas the Great, sometime around 1350. About this time, Kestutis started to build a new castle on the peninsula of Lake Galve—a stronger one, reinforced with brick and stones. By 1375, after almost 25 years of construction, he moved into the castle with all his family.

The Teutonic Knights had started their incursions into Lithuanian lands during these years and eventually reached Vilnius and Trakai. In 1375 they besieged the castle of Trakai, but were unable to subdue the fortified bastion. Later, however, after Kestutis' death in 1382, there were specious claimants to the throne, and it was in one of the skirmishes between Kestutis' son Vytautas and a pretender that the peninsula castle was destroyed in 1391. It was never to be rebuilt. On the spot of the former castle only a hill remains, called Auku Kalnas (the Offering Hill).

The island part of Trakai is believed to have held some kind of castle during Kestutis' reign. But, the builder of this renowned castle was Vytautas the Great, helped by the German architects, in the period of 1405 to 1408. The castle encompassed the entire island and was masoned of brick and stone, using the very best techniques of the times. The castle island

was connected to the mainland by a bridge. In this castle, Vytautas spent much of his time and here came the visitors from foreign countries. From here, all communications were expedited to neighbors. The castle of Trakai gained international notoriety from the foreign visitors. It was in this castle that his wife, Ona, died on July 31, 1418.

It was accurately depicted by the Flemish traveler, Ritter Ghillebert de Lannoy, who visited Trakai in the winter of 1413-14.

Grand Duke Vytautas in the period of 1398 to 1403 brought from Crimea 383 families of orthodox Jews, called Karaims, and settled them in Trakai. They joined several hundreds of other settlers, including Crimea Tartars, Jews, Germans, and those of other nationalities. Vytautas also invited monks, enticing them with land and special privileges which greatly enhanced the parish church of Trakai. Today, there hangs a miraculous picture of Blessed Virgin Mary in the parish church which draws worshipping crowds, and a portrait of Grand Duke Vytautas.

Karaims and Tartars, who continue to live in Trakai to this day, recognize Vytautas for his generous deeds. They named the main streets in Trakai after Kestutis and Vytautas. Unfortunately, in later years the Jews were banned from living in Trakai.

After Vytautas' death the castle was inhabited by non-lineage rulers and visitors. Still later the monks appropriated the castle. It had once even been transformed into a prison. However, it, too, was doomed to suffer the ravages of battle. In 1655 Lithuania was invaded by the Moscovites. The town of Trakai was plundered and burned down and the castle severely damaged by explosives. It was abandoned in a state of ruins.

In October, 1939, when Lithuania regained the territory of Vilnius, plans were made to restore the castle of Trakai. However, one occupation after another prevented the realization of those plans. After World War II, only several

*****

LITHUANIA 700 YEARS

By Albertas Gerutis

Fourth Revised Edition. Includes:

1. The Origins of the Lithuanian Nations, by Prof. J. Puzinas.
2. Lithuania to World War I, by I. Jakstas
3. Independent Lithuania, by Dr. A. Gerutis
4. Lithuania's Resistance, 1940-52, by A. Budreckis
5. Liberation Attempt from Abroad, by A. Budreckis
6. The Prospects of Lithuanian Liberation.

Order from:

L.D. Bookstore, 4364 Sunset Blvd.

Los Angeles, CA 90029

PRICE: \$12.00; BY MAIL, \$13.00

"200,000,000 and Lithuania"

Algirdo Gustaičio antroji šios brošiūros laida, su Indo-Europiečių kalbų "medžiū" paskutiniame puslapy. Tai naudinga mūsų laisvės propagandai knygelė, nes kaupia nemažai informacijos apie Lietuvos vargus praity, apiejos galybę ir apie komunistų vergovę bei rusinimą dabartiniais laikais; ypač svarbus ir aktualus skyrius apie rusinimą, nes tai S.O.S. šauksmas mūsų brolių dabar, okupanto spaudžiamų.

Knygos kaina \$1.50, gaunama LD knygyne.

years ago, the castle of Trakai was partially restored to its original form. Its vast halls contain a museum and exhibition of artifacts which attract many visitors every year.

To illustrate this historical sketch, we provide the following postage stamps depicting the castle of Trakai:

1. LITWA SRODKOWA (Polish occupied Territory of Vilnius), 1921—Postage Due stamp, showing Lake Galve with castle ruins.
2. LITHUANIA, 1933—The Castle of Trakai.
3. LITHUANIA, 1940—Castle of Trakai, Home of Vytautas.

1. Lenkų okupuotas Vilniaus kraštas, 1921. Galvės ežeras su pilies griuvėsiais.
2. Lietuva, 1933—Trakų pilis.
3. Lietuva, 1940—Trakai, Vytauto tėviškė.

SOVIET JUSTIFICATION OF MILITARY INVASION OF AFGHANISTAN OUTLINED

Arrests and interrogations of Lithuanian activists and belabored propaganda efforts constitute the Soviet reaction to internal protests of the Baltic's enslavement by virtue of the Molotov-Ribbentrop pact and protests over the Afghanistan invasion. After the young Julius Sasnauskas, his three friends, Antanas Terleckas, and many others were arrested, 151 persons signed a letter to UN Secretary General Kurt Waldheim illuminating the reprisals for speaking out against violations of human rights and right of self-determination. Now, of course, these signatories are subject to the same abuse.

Consequently, the Soviets are building up justification for their aggression against bordering countries and punishment of "traitors" and "riot inciters." The official position is outlined in a "scholarly" publication of February 1979, the result of a 10-year undertaking by a host of officials and historians associated with the central committees of the Communist parties. The book, as expected, produces spurious data to "finally disprove the distortions by bourgeois historians of the events that took place in the Baltic countries in 1940."

An editorial in ELTA suggests that herein one may detect a pattern for all future dealings with "bourgeois" systems such as Finland, Austria or Germany, or the "revisionist" systems of Yugoslavia, Iran, or India. The Soviet document proclaims:

"The 1940 revolutions . . . were the first victorious revolutions in history not accompanied by armed rising or civil war" and confirmed Lenin's predictions of the "possibility for a peaceful yielding of power by the bourgeoisie under circumstances in which its opposition has been doomed to failure in advance." And here *Kommunist* makes its most revealing comment, namely, that "under present circumstances such a course of events has become more realistic."

"This course of events," *Kommunist* suggests, will be 'assisted' by the Red Army (as in Lithuania or in Afghanistan). While falsely asserting that the "domestic forces" provided the main impetus for the installation of the Soviet system in the Baltic states, the book is quoted as assigning a decisive, although 'peaceful,' role to the Soviet armed forces: "The presence of Soviet troops on Lithuanian, Latvian and Estonian territory protected the Baltic from the interference of foreign imperialists. This demoralized the forces of the bourgeoisie and inspired the revolutionary masses to this struggle for the overthrow of the fascist dictatorship."

In this scheme of things, nearby countries will be "improved" a la Moscow by "dooming the opposition to failure in advance" and adding the "presence" of the Soviet troops to "demoralize the forces of the bourgeoisie" and to provide "protection from the interference of imperialists."

Conclusive evidence of this "peaceful"

method of forceful overtaking came recently in the Moscow World Service. In criticizing the US resolution expressing concern over the new Soviet citizenship law, the broadcast proclaimed that the peoples of the Baltic states had voluntarily made the decision to join the Soviet Union as far back as 1918 when "they revolted and established their own Soviet governments." While these early movements were "crushed by foreign intervention and local counter-revolution," the Baltic people "reinstated Soviet government and through their parliaments expressed their wish to join the USSR as constituent republics, a wish that was granted 39 years ago."

In an open letter to the world community, Baltic dissidents rebuke the specious contention of Soviet officials for entering Afghanistan. They say:

"Explanation that this was done at the request of the government of Afghanistan, in accordance with the so-called treaty of friendship and cooperation against foreign aggression, are unfounded. Amin's government could not have requested that the Soviet army overthrow it, and the government of Karmal did not yet exist at that time. No other country tried to bring its army into Afghanistan. Even Brezhnev did not assert that in his answers to the questions of *Pravda's* correspondents on November 12. The incursion of the Soviet army contradicts the USSR-Afghanistan treaty, "On the Definition of Aggression," signed in 1933. Articles two and three state that any intervention by military forces constitutes an aggression and no economic or political arguments can justify it."

The Baltic States, too, had similar treaties of friendship and cooperation with the Soviet Union. In 1940, Soviet troops also entered those countries on the basis of such treaties. Therefore, the Estonian, Latvian and Lithuanian nations are well-acquainted with the purposes and the results of such actions . . ."

[Some material excerpted from ELTA]

LITHUANIANS DISCOURAGED FROM VISITING THE USSR

A U.S. Department of State officer stated that because of ambiguities in the new Soviet citizenship law, he does not recommend that anyone with a "Soviet background" visit the Baltics or USSR at present. Formal renunciation of Soviet citizenship may provide an "added measure of protection" but no guarantee.

The Soviet affairs officer, S. Byrnes, brought out the case of V. Skuodys had parallels to the Kudirka case, except for the new implications of the Soviet citizenship law. The State Department, he said, would nevertheless seek to make representations to the Soviets on this.

Vytautas Skuodis, geology instructor at the University of Vilnius, was presumably arrested for signing the "Baltic 45" protest memorandum, although his name

ANNOUNCING

UNDER THE SWORD OF DAMOCLES

The novel by Anatole Kairys, translated from Lithuanian by Nijolė Gražulis and published by the Lithuanian Literary Associates, is now available in English.

UNDER THE SWORD OF DAMOCLES . . .

"This novel attracts its readers through interesting characterizations, the colorful details of the times portrayed, and by the contemporaneity of its theme."

—Pr. Naujokaitis, *Tėviškės Žiburiai* (Lights of the Homeland), June 29, 1978.

"The award commission did not err in selecting this novel."

—Rev. J. Prunskis, *Laiškai Lietuviams* (Letters to Lithuanians), June, 1978.

"A. Kairys creates such an uncommon dramatic situation as only the noted French tragedian Pierre Corneille (1606-1684) was capable of contriving. The author may well be proud of this."

—Dr. J. Grinius, *Draugas* (Friend), August 19, 1978.

UNDER THE SWORD OF DAMOCLES

. . . won for its author the 27th annual *Draugas* (Lithuanian-language daily in Chicago) Novel Contest in 1978 and had two printings that same year.

UNDER THE SWORD OF DAMOCLES

. . . is 251 hard-cover pages with jacket design by P. Aleksa. The price of \$10.00 includes postage and handling. Orders of four or more copies receive a discount of 25%. Please allow 20 days for delivery. Make checks payable to:

LITHUANIAN LITERARY ASSOCIATES

Please send me . . . copies of

UNDER THE SWORD OF DAMOCLES

NAME . . .

ADDRESS . . .

CITY . . . STATE . . . ZIP . . .

Enclosed is a Check or Money Order for \$ . . . (Send no cash, please). Mail to:

LITHUANIAN LITERARY ASSOCIATES

4304 W. 55th Street

Chicago, IL 60632

does not appear on it. (His arrest confirmed the existence of a second petition bearing the names of some 30,000 signatories to revoke the 1939 Hitler-Soviet pact and to remove Soviet troops from the Baltic countries.) Skuodis has written a personal letter to President Carter, dated November 27, 1979, prior to his January arrest.

Skuodis had just joined the Lithuanian Committee for the Defense of the Rights of Believers after having completed a 400-page analytical study on the systematic repression and persecution of religious believers. His unpublished manuscript was confiscated when he was arrested.

GARBĖS PRENUMERATORIAI

J. Ankudas, MD, Baltimore, Md.
Peter Atkočiūnas, D.D.C., Cicero, IL.

J. Z. Augustinius, IL.
Br. Aušrotas, Juno Beach, FL.
Leo Bagdonas, Santa Cruz, CA
 Pr. Baltuonis, Canada.
 Petras Baltrėnas, Calif.

Dr. C. K. Bobelis, FL.
 A. Braškys, Canada, Ont.
 D. Brazdžionis, California.

Juozas Briedis, West Bloomfield, Mich.

Vyt. Čekanauskas, garbės konsulas, Los Angeles.

H. Bruszauskas, Vokietija.
 R. Cibas, Australija.

Dr. A. L. Čepulis, Willoughby, OH.

John Čiurlionis, PA.
 A. Devenis, CA.

Dr. J. Dėdinas, Elmhurst, Ill.
 Vysk. A. Deksnys, Vokietija.

A. Dičius, CA.
 Rev. A. Dranginis, MD.

Vincas Dovydaitis, San Clemente, Calif.

Br. Galinis, Norvell, MA.
 J. Girevičius, Ont. Canada.

Mrs Venice Grantham.
Paul Gylys, Olympia, Wash.

E. & L. Jarašiūnai, Santa Monica, CA.

E. Jonušas, Nebr.
 E. Jučiūtė, Mass.

Msgr. F. M. Juras, CT.
Dr. J. Jurgilas, Granada Hills, Calif.

J. Jurkūnas, ILL.
 A. Kantvydas, Canada.

K. Karuža, CA.
St. Keteriauskas, Los Angeles,

G. Kazlauskas, Los Angeles, CA.
Dr. P. Kisielius, Cicero, Ill.

A. Krišukėnas, MA.
 E. Kronas, Canada.

Msgr J. Kučingis, Los Angeles,
 S. ir J. Kvečas, CA.

J. L. Levickas, FLA.
Mary J. Lietuvnikas, Orlando, FL.

J. Lukas, CT.

Dr. J. Mališka, Que., Canada.
 F. Masaitis, California.

A. & L. Mažeikos, Marina del Rey, Ca.

G. Mažulienė, CA.
W. Maker, Burbank, CA.

W. Markalonis, Reynoldville, Pa.
Balys Maskeliūnas.

Msgr. L. Mendelis, Baltimore,
 M. Merkevičius, Omaha, NB

E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N.Y.

Dr. Vyt. Mileris, Livonia, MI.
 Rev. S. Morkūnas, Iowa.

A. Musteikis, Fallon, NE.
 A. L. Namikas, Calif.

J. Narbutas, FLA.
Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA.

VI. Pažiūra, CA.
Frank Petrauskas, Syracuse, N. Y.

Garbės prenumeratoriai

Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, N.Y.

Rev. Dr. P. Ragažinskas, Central, N. M.

Kun. V. Radvina, Calif. - \$30.
 V. Raulinaitis, CA.

P. Sakas, Los Angeles, CA.
 J. B. Sakal, OH.

P. Sakas, Calif.
 E. ir J. Sinkiai, Santa Monica,

Dr. Paul Švarcas, Mascoutah, IL.
Rev. E. Statkus, Grand Rapids,

Viktoras D. Stankus.
 J. Stakėnas, ILL.

Jonas Talandis, Olympia Fields, TALKA, Hamiltono Lietuvių

V. Tamošiūnas, Mich.
 J. Tamas, Calif.

Kredito kooperatyvas, Canada.
 A. Rapšys, Norco, CA.

Dr. V. B. Sky, Palos Verdes, CA.
Kun. Th. Palis, Pittsburg, CA.

Rev. P. Sabulis, Waterbury, Ct
 M. Sarauskas, Winn., Canada.

Juozas Truskauskas, Los Angeles.
Rev. Ignas Urbonas, Gary, IN.

A. Valavičius, IL.
 Vytautas Vidueiris, Los Angeles

J. Vitėnas, Washington, D.C.
 A. Yutz, Munhall, PA.

Dr. P. Žemaitis, Conton, MI.
 Slava Žemelytė, Canada -

AUKOJO PAREMTI SPAUDAI

565 — Petras Baltrėnas, Montabello, Ca.

\$20 — Liet. Bendruomenė,
 \$18 — A. L. Namikas, CA.

Los Angeles.
 Po \$10 — J. Čiurlionis, M.

Lembertas, H. Jasinis.
 \$8 — Dr. J. Shukaitis.

Po \$7 — G. Penney, V. Zdanys, J. Kazlauskas.

Po \$7 — K. Aukštkalnis, A. Braškys, St. Dapkus, J. Agurkis.

*****

NOTE OUR EXPANDED ENGLISH SECTION. IF YOU SUPPORT THIS CHANGE, SUBSCRIBE FOR YOUR CHILDREN OR YOUR FRIENDS. —Ed.

*****

ALBINAS MARKEVIČIUS

Apdraudos Agentūra

M. & R. AMERICANA

Insurance Service, Inc.

2113 Wilshire Blvd.

SANTA MONICA, CA 90403

393-9801

828-7525

BALTIC BAKERY

Juozas ir Aldona Ankai — savininkai

4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 Telef. (212) LA3-1510

2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas: (312) 737-6784

ir

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

*****

Po \$5 — J. Litvaitis, J. A. Rudvalis, A. D. Trečiokas, A. Žitkienė, Rev. M. Čyvas.

Po \$5 — P. Mikšys, St. Janauskas, J. Stelmokas, P. Pajogus, L. Garkunas, B. J. Mazičiauskas.

\$4 — Dr. V. Vygantas.

\$3.50 — J. Litvinas.

\$3 — V. Žilinskas.

Po \$2 — R. Michelauskas, M. R. Kuhlmann, J. Kloris, P. Česnulis, R. Jurkūnas, A. Dilkus, M. Cibas.

Po \$2 — K. Barzdukas, J. Rastapavičius, C. Kuolas.

Po \$2 — St. Vaičaitis, A. Alčiauskas, J. A. Adomaitis, Rev. J. Bertašius, B. J. Žekas, D. Tautvilas J. Gepneris, A. Vaitkus, K. Gogelis, St. Vilinskas, J. Kanišauskas, J. Debzega, K. Bačas, J. Keturakis, V. Bražėnas, A. Logucki, Msgr. K. Razminas, V. Juodvalkis.

Labai ačiū visiems parėmusiems L.D. žurnalo leidimą —

A. Skirius, leidėjas

Naujos knygos

Širdis iš granito. Romanas. R. Spalis. Išleido Vilties dr-jos leidykla. Mecenatai: plk. leit. Donatas ir dr. Gina Skučai. 380 psl. Kaina \$10.

Tau, Marija, Rožinis. Kun. K. Žitkus. Išleido Kanados Liet. Katalikų Centro liturginė komisija 1979 m. Finansavo Toronto Prisiėlimo parapija. Iliustravo Danguolė Stončiūtė-Kuolienė. Sumažinto formato. 175 psl. Kaina nepažymta.

Lietuvos istorijos vaizdai. Su-

darė Vladas Vijeikis. Lietuvos istorija iliustracijose. Išleido pats autorius. 548 psl. Kietais viršeliais kaina \$15.

Balsai. Iš pasaulinės poezijos. Tomo Venčlovos vertimai. Išleido "Ateities" leidykla. Spaudė Draugo spaustuvė. Aplankas Vytauto O. Virkau. 200 psl. Kaina \$6.00. Galima užsisakyti pas platintojus ir leidykloje, 16349 Addison, Southfield, MI 48075.

Narsa gyventi. Romanas. Jurgis Gliada. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. Spaudė "Draugo" spaustuvė. Viršelis Vilijos Eivaitės. 310 psl. Kaina \$6.00.

Septynios vienatvės. O. V. Mišaišius. Vertė A. Vaičiulaitis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje, 1979. Spaudė "Draugo" sp. Viršelis V. O. Virkau. 152 psl. Kaina \$4.00.

Amerikos lietuvių ekonominė veikla. Vincentas Liulevičius. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas. Spaudė M. Morkūno sp. Kaina \$8.00.

Apie dievus ir žmones. Algirdas J. Greimas. Išleido A. Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Spaudė M. Morkūno sp. Vilniaus universiteto 400 metų proga. 359 psl. Kietais viršeliais kaina \$10. Aplankas A. Mončio.

TAUPYKITE DABAR

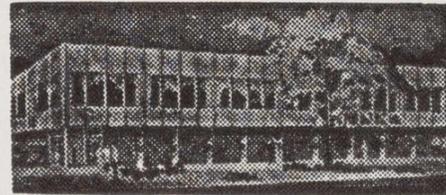
Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet klekvename skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

8% — 8 metų su \$500.00, minimum
 7½% — 6 metų su \$500.00, minimum
 7½% — 4 metų su \$500.00, minimum
 6½% — 30 mėn. su \$500.00, minimum
 6½% — 1 metų su \$500.00, minimum

Savings Insd. to \$40,000 by FSLIC

Drive in facilities.

ST. ANTHONY**SAVINGS & LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court
 Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
 sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

*****

LIETUVIŲ DIENŲ

Žurnalo ir knygų

PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N.Y. — "Darbininko" adm-ja.

So. Boston, Mass.—S. Minkus

Chicago, Illinois—Balys Brazdžionis

'Gifts International,' 'Parama,'
'Terra,' 'Marginiai.'

Cleveland, Ohio—J. Zilionis

Detroit, Mich.—St. Anthony's Parish
Library

Los Angeles, Cal.—V. Prižgintas

Putnam, Conn.—Immaculate Conception
Convent

Rochester, N.Y.—A. Sabalis

Waterbury, Conn.—"Spauda"

Woodhaven, N.Y.—"Romuva"

ANGLIJOJE

Kew, Surrey—"Dainora"

Bradford, Yorks—Kun. J. Kuzmickis

AUSTRALIJOJE

Adelaide, Edwardstown—A. Kubilius

Melbourne-St. Kilda—F. Sodaitis

Sydney—Kun. P. Butkus

Glen Osmond, S.A.—E. Reisonienė

Mirren, SA.—J. Rupinskas

KANADOJE

London, Ont.—A. Puteris

Toronto, Ont.—V. Aušoras, A. Kuolas,
P. Misevičius

Montreal, Que.—P. Rudinskas (Parish
Library)

ALBINAS KURKULIS

"Stock" Brokeris ir vice prezidentas

Rodman & Renshaw, Inc.

Member New York Stock Exchange
and Other Principal Exchanges

209 S La Salle St., Chicago, Ill. 60604

(312) 332-0560

Skambinti "Collect" is bet kur JAV

KNYGOS

Algirdas Landsbergis, **Muzika įžengiant**
į neregėtus miestus. Novelės, 224 psl. Iš-
leido Ateities Literatūros Fondas, 1979.
Aplankas Nijolės Palubinskienės. Kietais
viršeliais, kaina \$6.

Knygoje yra 7 novelės. Knyga gauna-
ma pas platintojus arba tiesiog iš lei-
dyklos šiuo adresu: Mrs. M. Bajorūnie-
nė, 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mich.
49075.

"LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE!"

Siūskite metinę prenumeratą \$5.00

Užsakykite LAV savo giminėms bei drau-
gams, gyvenantiems rytinėse ir vidurio
Amerikos valstybėse, tegu susipažįsta su
mūsų veikla ir gyvenimu.

4364 Sunset Blvd., Hollywood, CA 90029

Galima LAV užsisakyti ir patelefonuojant
NO 4-2919

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

LOS ANGELES, CALIF.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES

Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 12:30-1:00 p.p.

Išlaiko L. Radijo Klubas

Programų koordinatorius Vladas Gilys

3329 1/2 Atwater Avenue
Los Angeles, CA 90039
Tel. (213)662-6906

BALTIMORE, MD.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10-11 val. ryto
per FM radijo stotį WCAO 104 meg.
Programos vedėjai: **Albertas Juškus**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515

Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.
Baltimore, Md. 21227 Tel.: 242-1779

SO. BOSTON, MASS.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS

Sekmadieniais
11:30-12:00 val. 1430 AM iš WWEL
12:10-1:00 val. 1460 AM iš WBET

Petras Viščinis, vedėjas

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. radijo programa Naujojoje
Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.
vedama **Stepono ir Valentino Minkų**
girdima sekmadieniais 1 val.-1 val. 30 m.

Boston, Mass.—WNSR-1360

Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzi-
ka, dainos ir Magdūtės pasaka

502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN-8-0489

CHICAGO, ILL.

Sophie Barcus Raidžio Šeima

7 Programos savaitėje

Monday through Friday 5:30 p.m.-6 p.m.
Saturday & Sunday 8:30-9:30 a.m.

Visos programos is WOPA 1490 kc AM
Programos vedėja **Aldona Daukus-Barcus**
Transliuojama iš nuosavos studijos
WOPA stoties 1490 kc AM—102.7 FM
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel.: HEMlock 4-2413

LIETUVOS AIDAI

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro

Visos laidos iš tos pačios stoties
WOPA 1490 AM banga

Veda **KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ**
2646 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Phone 778-5374

ST. PETERSBURG, FLA.

"Lietuvos Aidų" programa

kas šeštadienį 12:30 p.p.
1110 AM banga, WTIS stotis
Veda Kazė Brazdžionytė
Rašyti: 2646 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas 312-778-5374
Atstovas St. Petersburg—K. Kleiva
Telef.: 360-1479

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
TĖVYNĖS GARSAI
Įsteigta 1949

Girdimi sekmadieniais 8-9 val. ryto
WZZP, FM 106.5 mc

Vedėjas—Juožas Stempužis

4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telefonas (216) 382-9268

DETROIT, MICH.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDA

2056 CNB Bldg., Detroit, Mich. 48226

WMZK-FM banga 98 mc.
Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį
nuo 8:00 iki 9:00 vakare
Programos rekalis kreiptis:

Albert Misiunas, 2483 Woodmere, Detroit,
MI 48209, tel. 841-3026; Algis Zapa-
rackas, 4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak,
MI 48072, tel. 549-1982.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE

WQRS-FM stotis, banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8:20-9:00 val. ryto
Išlaiko Radijo Klubas Visais reikalais
kreiptis **Antanas Janušis**, 16778 Rougeway
Dr., Livonia, MI 48154. Tel. 421-4696.

HARTFORD, CONN.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė

WRYM—840 AM
Kiekv. sekmadienį 4:30-5:30 val. p.p.

Programos vedėjas **A Dragūnevičius**
Pranešėjai:

Zita Dapkienė, Alfonsas Dzikas ir
Lioginas Kapeckas
273 Victoria Rd, Hartford, CT 06114
Telefonas: CH 9-4502

NEW YORK - NEW JERSEY

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda

girdima kas šešt. 4-5 v.p.p. iš WEVD
stoties New Yorke, 1330 kc AM
taip pat nuo 7-8 v.v., 97.9 FM banga

Direktorius—**Dr. Jokubas J. Stukas**
234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060

Tel. (201) 753-5636

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį nuo 9 iki
10 v. ryto š WHBI stoties 105.9 FM banga

ROMAS KEZYS

217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364
Telefonas: 229-9134

PITTSBURGH, PA.

The First Lithuanian Radio Program in
Pittsburgh, Pennsylvania

Pittsburgh, PA — WPIT-730 kc.
sekmadieniais 12:30-1:00 p.m.
Programos vedėjai:

Povilas ir Gertruda Dargiai

Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill Rd., Pittsburgh, PA 15243

HOT SPRINGS, ARK.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

"LEISKIT Į TĖVYNĖ"

Lithuanian Broadcasting SPA

Kiekvieną rėnesio antrą, trečią ir ketvirtą
sekmadienį nuo 9:30 iki 10:00 ryto
iš radijo stoties KGUS—FM 97.5 banga
Programos vedėja **Salomėja Smaišienė**
204 Hilltop Dr., Hot Springs, Ark. 71901
Telefonas (501) 321-9641

ROCHESTER, N.Y.

DAINOS AIDAS

Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto
Stotis: WXXI-FM 91.5 mc
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas
Klubo valdyba: **Al Gečas**, pirm., **R. Kirš-
teinas**, vicepirm., **J. Krokytė**, sekr., **Ruta**
Ilgūnaitė, išd., **L. Laukaitienė**, narė.
320 Durnan St., Rochester, N.Y. 14621

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Bendruomenės Balsas

Sekmadieniais 8-9 val. vak.

Ved. **Viktoras Vaitkus**

10 John St., Waterbury, Ct. 06708

Tel. 756-5173 — 754-8780

MONTREAL, CANADA

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną tračiadienį nuo 11 val. v.
CFMB stotis—Banga 1410

Programos vedėjas **L. Stankevičius**
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

TORONTO, ONT., CANADA

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Sekmadieniais 1:30-2:00 po pietų
Visos programos transliuojamos iš
Toronto stoties CHIN, banga 101 FM
Programos vedėjas **Jonas R. Simanavičius**

614 Tedwyn Dr.
Mississauga, Ont., Canada
L5A 1K2
Tel. (416) 275-3134

ROMA, ITALIA

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku
41.15 ir 50.34 metrų bangomis

Vedėjas **Dr. J. Gailius**

Circonvallazione NOMETANA 162

VATIKANAS, ITALIA

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje
Sekmad. rytais 10:30-11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vak. 20:15-20:30 Lietuvos laiku
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų

Vedėjas **Kun. Dr. V. Kaziūnas**

Adresos: Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Įsteigta 1966

WCIU-TV Channel 26

Sekmadieniais 8:30

5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60634

Tel. (312) 778-2100

Tollus Šlutas, vald. pirm.

MARIAN SIDTIS-SKABEIKIENĖ IR PHILIP SKABEIKIS 1969- 1971 M. 41 KUOPOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖJE.